درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղր.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Յօտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Փրն.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի. 115 գրուշի փուլը 100 գրուշի հաշուով:

Ծանուցական բաժանորդի ծախքը կանխավճարաբար կը վճարուի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

Արեւելքի Թղթակիցներէն մին, Սասէն, իր «Իզմիրեան Քրոնիկ»ին մէջ բաւական հետաքրքրաշարժ նորութիւն մը հաղորդած էր Նախընթաց շաբթու: Տեղւոյն մեծատուններն հնուց ի վեր սովորութիւն ունին եղեր՝ իրենց անուանակոչութեան առթիւ շնորհաւորութեան գացող քահանաներուն մէկ մէկ դրամական նըւէր տալ. ասոր համար երկրագնդիս շատ կողմերէն քահանայ թափած է հոն, և ամէնուն ալ մահկանացուն կը հոգացուի եղեր ըստ արժանւոյն, թէև խստոր համեմատութեամբ իրենց քահանայական պարտականութեանց կատարման: Քրոնիկագիրը կ'առաջարկէ ուրեմն ջնջել այս շնորհաւորչէքի սովորութիւնը, քանի որ Առաջնորդարանի կողմէն կարգապահական տնօրինութիւն մը տեղի չունենար պարապորդ քահանաներու դէմ, և ամէնքն ալ օրացոյց ի ձեռին ափ կ'առնեն մեծատանց դուռները, առանց մատ դպչելու Ժամագիրքի կամ Մաշտոցի: Թէ ի՛նչ ընթացք պէտք է բռնել այս մասնաւոր բարեկամ,— և Քրիստոսի հոգւոյ թէ ծանօթ,— քահանաներուն դէմ... իրա՛ւ որ Պոլսեցւոց ամենևին մտածելու բանը չէ ատիկա, ցորչափ Իզմիրի վիճակը այսօրուան օրս ունի մէկ Արքեպիսկոպոս և մէկ քորեպիսկոպոս: Անդին վիճակ կայ որ,—Սամսոնի համար չեմ ըսեր,—քսանհինգ տարին մէկ անգամ կը նստի եպիսկոպոս Առաջնորդ կ'ընտրէ, ու հեռագրական շնորհաւորութիւն կը փութացնէ... անշուշտ եկեղեցւոյ սնտուկին դրամով, և ընտրեալը պաշտօնի վրայ գտնուելուն՝ ինը քուէով... մաք կ'ըլլայ Գաւառ. Ժողովը: Մենք ատանկ բաներու չենք խառնուիր: Պատրիարքարանը երեք մէթր հեռուն գըտնուած Մայր-Եկեղեցիի քահանաներուն նախ պէտք է խօսք հասկցնէ,—ըսէ օրինակի համար թէ եկեղեցւոյ մէջ կնիկ չեն ծեծեր,—և յետոյ Գանտիլլի ու Րումէլի Հիսար անցնելով՝ անտեղուանքի քահանաներուն ալ ըսէ որ գոնէ տօնական օրեր զոհարկերութիւն ընեն ժամերգութիւն կատարելու կամ պատարագ մատուցանելու: այսպէս հետզհետէ Պոլսոյ բոլոր Թաղերը: և հուսկ յետոյ Պոլսէն դուրս ելլէ, պարտազանց կրօնաւորները ի շնորհ հրաւիրելու համար: Կարգը մինչև որ Իզմիրի գայ, առ նուազն երեք անգամ Թուղթ քաղ կրնան ընել քաղաքացիք և երեք անգամ ալ այգեկութ:

* * *

Սամսոնի ընտրութեան վրայ խօսելն իսկ աւելորդ էր, եթէ այս ընտրութիւնը պատճառ կամ գոնէ շարժառիթ եղած չըլլար Խառն Ժողովի մէկ նոր որոշման, որուն համեմատ՝ «Ցեա այսուհետեւ, Առաջն. ընտրութեան պարագայից մէջ, տրամադրելի եկեղեցականներու ցանկը պիտի ղըրկուի Գաւառ. Վարչութեանց, որպէս զի այդ ցանկին հետեւողութեամբ կատարեն Առաջնորդի ընտրութիւնը:» Այս ցանկը պիտի պատրաստուի Խառն Ժողովով, և պիտի սրբագրուի երեք ամիսը միանգամ: Փա՛ռք քեզ, Տէր, աս ալ տեսանք մեր եկեղեցականութեան մէջ. տրամադրելի եկեղեցականներու ցանկ պատրաստե՜լ...: Մեր եկեղեցականութեան պարտաճանաչութիւնը մինչև ո՞ւր հասեր է՝ որ Վարչութիւնը հարկադրուած կը զգայ ինքզինք առաջնորդութիւն ընելու տրամադիր եկեղեցականներու ցուցակ պատրաստելու:—Երանի՛ թէ աս Սամսոնի ընտրութիւնը տեղի չունենար, կամ լուրը մեզի չհասնէր, ինչպէս ըսած էի անցեալ շաբթու:

Բայց հետաքրքրականը այն է որ այսուհետեւ, ցանկին նայելով, այս կամ այն եպիսկոպոսին ու ծայրագոյն վարդապետին պիտի կրնանք ըսել. «Ձեր տրամադրելի Գերապատուութիւնը,» կամ «ոչ-տրամադրելի Գերապատուութիւնը» և կամ,— միշտ ցանկին նայելով,— «Ձեր Նախկին տրամադրելի Գերապատուութիւնը» կամ «ապագայ տրամադրելի Գերապատուութիւնը»: Զըլլայ թէ խնդաք. աւելի լուրջ արժանի կը գտնեմ ես այս որոշումը, զոր իրաւամբ ի գործ դնելու կը պարտաւորի Պատրիարքարանը՝ ի նըկատ առնելով այս կամ այն եկեղեցականին գաւառական պաշտօն ընդունելու յօժարութիւնը կամ ոչ: Ապահովապէս, եթէ Տ. Բաբգէն վարդապետ այս տնօրինութիւնը կանխաւ գուշակած ըլլար, «չափուած, ձեւուած, հասկցուած, կենսական» զիջողութեան խօսքն անգամ չէր ըներ առաջին օրէն նորընծայ արեւգներուն, քանի որ անոնց համար ալ կամայական պիտի ըլլայ հարկաւ տրամադրելիներու ցանկին մէջ մանել կամ ելլել ուզուած ժամանակ:

Ես պատճառներ ունիմ սակայն կարծելու՝ թէ Արմաշեանք առ հասարակ արձանագրուած պիտի մնան ցանկին մէջ, առանց եռամսեայ սրբագրութեան պայմանի, քանի որ կը տեսնենք թէ ամէնէն աւելի անոնք են այժմ կարի պարտաճանաչ, որ իրենք զիրենք միշտ տրամադրելի ցոյց կուտան Ազգ. Կեդր. Վարչութեան տնօրինութեանց հնազանդելու կամ ժողովրդական ձայնին անսալու: Արմաշի համար այսչափը անակնկալ մը չէ անշուշտ,—որչափ կատարեալ անակնկալ մը եղաւ վերջին դարամուտ ախոյեանութիւնը մեր եկեղեցական տարեգրութեանց մէջ:

* * *

Խառն Ժողովի որոշումներէն է նաև որ Տ. Եղնիկ վարդապետ Գալփաքճեան, ընտրեալ Առաջնորդ Բղիի, նախ երթայ Խարբերդ և, իբրև Պատրիարքական փոխանորդ, Առաջն. ընտրութեան նախագահէ: եթէ ինք ընտրուի, անմիջապէս հրաժարի Բղիի Առաջնորդութենէն. իսկ եթէ չընտրուի, շուէ երթայ Բղի՛ իր պաշտօնատեղին: Ամէն բան կարելի է հասկընալ բաց ի մէկ բանէ, այսինքն թէ ինչո՞ւ հրաժարի Բղիէն կամ ի՛նչ ըսելով հրաժարի այս... կանխաւ տրամադրելի եկեղեցականը, որ գաւառական պաշտօնէ երբեք քաշուած չէ, և որ ամենևին գլխու ցաւ պատճառած չէ Պատրիարքարանի, երբ իբրև Տեղապահ կը պաշտօնավարէր Բալու–Արղնի–Չնքուշի վիճակին մէջ: ընդհակառակն, Բղեցիք ի՛նչ պիտի ըսեն իրենց ընտրեալ Առաջնորդին այս ընթացքին, որ էական պարագաներուն մէջ շատ պիտի նմանի Ռոտոսդոյի վիճակին վրայ ձեռնադրուած Այվազեան Տ. Յովսէփ եպիսկոպոսի վարմունքին,— թէև իրենց նախորդ Առաջնորդին ծանօթ վարմունքը բարեբախտութիւն մը եղած ըլլայ Ռոտոսդոյեցւոց: Թողլով ինչո՞ւն և ինչի՞ն, ի՞նչպէս սակայն պիտի կրնայ հրաժարել Բղիի Առաջնորդութենէն Տ. Եղնիկ վարդապետ: Եթէ Խարբերդի ընտրութեան կատարուելէն առաջ հրաժարի Բղիէն, և ինք չընտրուի Առաջնորդ, այն ատեն Բղի երթալու համար ամէնէն քիչը ... անունը փոխել պէտք կ'ըլլայ. իսկ եթէ ընտրութեան կատարուելէն առաջ չհրաժարի, այդ պարագային ինչպէս Բղիի Գաւառ. Ժողովը կրնայ քուէ տալ ուրիշ վիճակի մը նախապէս ընտրեալ Առաջնորդին.—լսուած չէ թէ Խարբերդի մէջ ալ Եգիպտական միւթեվէլլիներ գըտնուին: Այս խնդիրը տրամաբանութեամբ չի լուծուիր կարծեմ: Թերեւս կարելի ըլլայ... գրահաշուով լուծել, չորրորդ աստիճանի հաւասարութեան տարազներով:

* * *

Բայց մեզ մնաց որ գրահաշիւը խօ՛սք դեր ունենար Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկի գործին մէջ: Բարեբախտաբար գրահաշուական դժուարութիւնը հրապարակի վրայ էր միայն, մէկ երկու մըղոն հեռու Պատրիարքարանի ժողովական շրջանակէն: Ներսը, շրջանակին մէջ, դժուարութիւն չէր տեսնուեր նո՛յն իսկ մանրադիտի միջոցաւ. տեսնուածը օրինական ձեւակերպութիւնն էր լոկ,—ինչպէս կը հաւաստուի տեղեկագրոյններէ,— և ոչինչ աւելի: Ի հարկէ Ուսումնական Խորհուրդը ինքն իր գլխուն օրէնքի դէմ չէր կրնար ընծայել Սնտուկի Կանոնագիրն, առանց Քաղ. Ժողովի վաւերացման. ի հարկէ Քաղ. Ժողովն ալ իր սեփականութիւններն ու նկատումները կրնար ունենալ այս կամ այն Խորհրդի կողմէն մատուցեալ առաջարկութեան մը մասին, և ասոր համար բանակցութիւններ կրնային տեղի ունենալ օրինական ուղղութեամբ: Պատրիարքարանի Օրէնքը կ'ըսէ բացորոշ թէ Ուսումն. Խորհրդի պարտականութիւնն է «Դպրատանց դաստիարակներուն կացութիւնը լաւցնելու և ապագան անդորրելու խնամ տանիլ:» Այս օրինական տրամադրութիւնը պարտք կը դնէր Ուսումն. Խորհրդի վրայ, գոնէ անգամ մը երբեք, միջոց մը խորհիլ կրթական կարօտ պաշտօնեաներու վիճակին դարման տանելու, ինչ որ բոլոր ազգային խմբագրութեանց կամ հրապարակագիրներու բաղձանքն ալ էր ի վաղուց: և Խորհուրդը վերջին անգամ այս նպատակով Կանոնագիր մը պատրաստած,—աչքի առջև ունենալով ի մէջ այլոց Նախորդ Ուսումն. Խորհրդի կողմէն պատրաստեալ նմանօրինակ ծրագիր մը,—ու մատուցած էր Ազգ. Վարչութեան Նկատառման: Ահա բոլոր եղելութիւնը իր անսեթեւեթ պարզութեան մէջ, զոր ոչ մէկ կերպով ներելի պիտի ըլլար պղտորել: Կը սպասուի հիմայ, ինչպէս կը հաւաստեն, Կանոնագրին ի մօտոյ վաւերացման Քաղ. Ժողովէն, որ, իբրեւ Վարչական վեհին մարմին, գնահատած է արդէն Ուսումն. Խորհրդի նախաձեռնութիւնն ու փոյթը Ուսուցչաց Օգնութեան Սնտուկի հաստատութեան մասին, որ ինքնին պատուաբեր էջ մը պիտի յաւելու Ազգ. Վարչութեան ժամանակակից տարեգրութեանց մէջ:

* * *

Գրահաշուի պէս կնճռոտութիւն մըն ալ Նորավէպի շուրջը ծագած էր ամիսներ առաջ, և բանակռուին վերջապահները մինչև այսօր կը շարունակեն նետ արձակել... բաց օդին մէջ, մտացածին հակառակորդներու դէմ: Դպրոցական պատանութիւն անգամ, որ խորժով կը լափէ լոյս աշխարհ տեսած նորավէպերու ծուծն ու հիւթը, փորձուեցաւ իր փափուկ պաշտպանութիւնը բերել ընծայել հոլածական դիցուհւոյն, ձեռնհաս բանաստեղծներու տաքուկ շնչով արդէն իսկ փայփայուած... լաւագոյն գրական խնդիրներու արժանի քննասիրութեամբ: Առաջին ընդհարումէն իսկ յաղթական եղած էր դիցուհին, և ա՛լ Նախայարձակ կողմին արժանապատուութեան վիրաւորում պիտի ըլլար հետեւորդ գրական... մենապայքարը, զոր ոմանք կը նկրտին վարել տակաւին՝ ասպարէզ բերելով հեռու հետէ... պարապով ու խնամով սրուած սուր սլաքներ, որ յումպէտս կ'արձակուին և չպիտի յաջողին վիրաւորել ոչ մէկ հակառակորդ՝ ասպարէզին վրայ որ ամայացած էր, ինչպէս դիտուեցաւ, առաջին բախման օրէն իսկ:

ԱՐԷՏ

ԿԵՆԴԱՆԻ ԴԻՄԱՍՏՈՒԵՐՆԵՐ
ԶՄԻՒՌՆԻՈՅ

ԹԷՐԷԶԱ

Թէրէզա կարճահասակ երեսունը անցուցած օրիորդ մըն է. աչքերը և յօնքերը մութ շագանակագոյն, մազերը խիտ, քիթը արծուաձեւ, բերանը մեծ, ձեռքերը փոքր, ոտքերն ալ անոնց համաչափ, քալուածքը շուտ, և գիտնալով կարճահասակ ըլլալը, կօշիկին կրունկները շատ բարձր շինել կուտայ:

Թէրէզա հայերէն գիտէ և կը խօսի, բաւական ալ յունարէն և քիչ շատ ալ ֆրանսերէն:

Թէրէզա շատ անգամ պարահանդէսներու, երեկոյթներու և ներկայացումներու ներկայ կը գտնուի. շնորհիւ իր հարուստ ազգականներուն՝ չկայ օր մը որ Ֆրանկաց Թաղը չյաճախէ, կանանց վերաբերեալ արդուզարդեր գնելու համար:

Թէրէզա իր վրայ մեծ համարում ունի, ուր որ յաճախէ և որ տունը որ այցելութեան երթայ բամբասանքէ ուրիշ բան չըներ: Թէրէզա ասոր հակառակ աշխատասէր է և միտքը դրած գործը ի գլուխ կը հանէ. վերջերս ալ ազգային հաստատութեան մը խնամակալութեան պաշտօնը ստանձնած էր, և կ'ըսեն թէ անթերի կը կատարէր իր պաշտօնը և միշտ իր ընկերակիցներուն ալ քաջալեր կը հանդիսանար, սակայն աւաղ որ երկար չտեւեց, և ոչինչ պատճառի մը համար իր հրաժարականը տուաւ:

Իզմիր Ա.

ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ

ՍՊԱՐԹԱ

Սպարթա Գոնիայի կուսակալութեան մէջ կառավարչանիստ քաղաք մըն է և անոր՝ 180 քիլոմէթր հեռաւորութեամբ՝ արեւմտեան կողմը կը գտնուի: Դիրքը՝ ծովու մակերեւոյթէն 980 մէթր բարձր է: Սպարթա հիւսիսային լայնութեան 45°37 և արեւելեան երկայնութեան 28°4' աստիճաններու մէջ տարածուելով՝ Եղրտվաճ, Էյրիտիր, Գարա-Աղաճ և Ուլու-Պօրլու գաւառակներն ալ իր իշխանութեան ներքև են: Սպարթա՝ Տաւրոս լերան հիւսիսային ստորոտը գտնուելով՝ ուրիշ քանի մը անշան բլուրներով ալ շրջապատուած է, որոնք քաղաքին սահմանները կը համարուին: Այս բլուրներուն գագաթը լաւ մշակուած այգիներ, ականակիտ աղբիւրներ և պտղատու ծառերով հիանալի զբօսավայրեր կան:

Աք-Սու և Քէօփրիւ-Սույու գետերուն մէկ մասը այս գաւառակին մէջ է: Քաղաքիս կեդրոնէն վտակ մը կ'անցնի, որուն եզերքը, մանաւանդ վերջերս բաւական մեծ ու գեղեցիկ շէնքեր կը շինուին:

Ամբողջ քաղաքը ընդարձակ ու գեղեցիկ պարտէզի մը կը նմանի՝ իր կանաչագեղ ծառերով ու վճիտ առուակներով: Պտղատու ծառերը զմայլելի տեսարան մը կը պարզեն, մանաւանդ արեւելեան կողմէն: Քաղաքին շէնքերուն և պարտէզներուն մակերեւութական չափը արեւելքէն դէպ ի արեւմուտք 7½ քիլոմէթր երկայնութիւն և հիւսիսէն դէպ ի հարաւ 2½ մէթր լայնութիւն ունի: 1890ին Սպարթայի մէջ պատահած սաստիկ և տեւական երկրաշարժներ 200ի չափ տուները աւերակ դարձնելով՝ շատ մը անձերու ալ մահուան պատճառ եղած են:

Սպարթան բնութենէն օժտուած է այն բոլոր բարիքներով, որոնք քաջառողջ, վայելչակազմ և սրամիտ բնակիչ կը հասցնեն. շրջականները գտնուող բլուրներով, սքանչելի օդով և քաղցրահամ ջուրով շատ քաղաքներ կը գերազանցէ: Թէև ձմեռը ամառէն շատ կը տեւէ, սակայն այս պարագան ամէն ատեն տեղի չունենար: Ամառը ջերմաչափը շուքի մէջ 32°էն վեր չելլեր, իսկ ձմեռն ալ զերոյէն 12 աստիճան վար չիջներ:

Քաղաքիս տուները լաւ ու փառաւոր շէնքեր կոչուելու արժանի չեն, բայց ամէն տուն ալ իր առանձին պարտէզը ունի, ամառուան համար, որուն բարձր քիւին տակ՝ հիանալի զովութիւն մը կը տիրէ: Տուները՝ ամէնքն ալ քարաշէն են. վերջերս առիք փոխանակ պարզ հողի, թրծուած աղիւսով կը ծածկեն, որոնք քաղաքին տեսարանը ալ աւելի կը գեղեցկացնեն: Փողոցները խիստ նեղ են և շնորհքով սալայատակ չունին, որով ձմրան ատեն ձիւնի և գարնան տեղատարափ անձրեւի ցեխերը և ամառուան փոշին անցուդարձը կը դժուարացնեն: Բիչ բացառութեամբ, գրեթէ ամէն տունի մէջ մէյմէկ մասնաւոր աղբիւր և իւրաքանչիւր փողոցէ ալ առուակ մը կ'անցնի: այսու հանդերձ ինչպէս փողոցներու, նոյնպէս ալ տուներու ներքին մաքրութեան մասնաւոր հոգ և խնամք չի տարուիր, առաջնոյն անտարբերութեան, իսկ երկրորդին գործերնուն առատութեան պատճառաւ:

Սպարթացին բառին բովանդակ նշանակութեամբ հիւրասէր է, կը գուրգուրայ օտարի մը վրայ, ամէն խնամք ու հոգածութիւն կը նուիրէ օտարականին, առանց ազգի ու կրօնի խտրութեան: Սպարթացին ըստ բաւականին ատակ է հացը ճարելու մասին: Առեւտուրի մէջ Հայերը յառաջադէմ չեն. հազիւ թէ իրենց օրապահիկը կը հայթայթեն: Երիտասարդներուն գալով, ցարդ ընթերցանութեան փափագ չունին: Արհեստներու մէջ թէև յաջողակ, բայց միեւնոյն ատեն շատ մը արհեստներ գտնուելուն և քաղաքիս տնտեսական անձկութեան պատճառաւ, գոհացուցիչ շահեր չեն ըներ:

Սպարթայի Հայերը երեք Թաղերու մէջ կը բնակին 1.—Աճէմլարէ 2.—Ջայ 3.—Քէսթանէլիք: Քաղաքիս Ս. Աստուածածին եկեղեցին և Արամեան արական վարժարանը Աճէմլարէի իրենց նախկին բնակավայրին մէջ են, որոնց վրայ իր կարգին պիտի խօսիմ: Սպարթայի շուկան, դիրքին համեմատ բաւական ճաշակաւոր է. առեւտուրին և արհեստներու զարգացման հետեւանօք խանութներ ալ կ'աւելնան: Շուկային վարի կողմը հրապարակ մըն ալ կայ, ուր, գիւղացիներուն արմտիքը ու մրգեղէնը կը դրուին ծախուելու համար:

Սպարթան ութը հազար տուն ունի. մեծագոյն մասը Մահմետական, 1800 տուն յոյն և 120 տունի չափ ալ հայ կայ: Տեղւոյն Մահմետականները հեզ և բարեբարոյ մարդիկ են, ընդհանրապէս երկրագործ, փոքրիկ մաս մըն ալ մանրավաճառ, արհեստաւոր և վաճառական: Ունին մեծ ագարակներ, լայնածաւալ արտեր, ծաղկեալ այգիներ և արդիւնաբեր պարտէզներ. ունին նաև երկու սեռի համար ալ նախակրթարան և աւելի բարձր վարժարաններ: Հարուստ դասակարգը համեստ կրթութիւն առած, օրէ օր կը յառաջդիմէ: Պարզամիտ դասակարգին, ինչպէս շատ տեղեր, հոս ալ, սնոտիները, հաւատալիքն ու հարսանիքի արարողութիւնները նախապաշարական վիճակի մէջ են: Հարսնիքի ժամանակ պայմանական թմբուկն ու պարը, մենամարտի մը պէս ըմբշամարտ ու վահանախաղը չեն որ կը պակսին: Քրիստոնեաներուն հետ եղբայրաբար և սիրալիր կը վարուին:

Յոյն հասարակութիւնը շատ հարուստ է, վաճառականութեամբ կը զբաղի: Իզմիրի հետ գործ կ'ընեն, նշանակելի յաջողութեամբ: Միջակ դասակարգն արհեստով կը պարապի: Ասոնք ամենքն ալ իրենց ցեղին յատկանիշն եղող տոկնասիրութեամբ և ծայրայեղ կրօնասիրութեամբ առգործուած են, Բարեկրթութիւնն ու բարուաւորութիւնն ալ իրենց վ'րայ առնուած է, որոնց մէջ բաւ բաւականին յաջող են: Հոյակապ, ներքին և արտաքին զարդարանքով հիանալի եկեղեցիներ ունին, որոնց զանգակատունները քաղաքիս զարդն են: Յոյները Թրքախօս են. Թէև մայրենի լեզուին նախանձաւոր, բայց ցարդ ի վիճակի չեն դպրոցնին բարեկարգ վիճակի մը մէջ դնելու: Այս նպատակաւ Աթէնք և այլ տեղեր աշակերտներ ղըրկելով, իրենց ուսումը կատարելագործելու յորդորներ կ'ընեն:

Հայերը իբր 400 տարի առաջ Գարամանէ գաղթած ըլլալով տնտեսապէս անձուկ վիճակի մէջ կը գտնուին: Ընդհանրապէս արհեստով կը զբաղին: Հայ տարրը ամենուն սիրելի եղած է: Տեղւոյս հայերու մէջ փաստաբան և Թրքագէտ պաշտօնեաներ կան, մանաւանդ քաղաքէն դուրս: Գեղեցիկ սեռը նուրբ ասղնագործութեան մէջ համբաւ հանած է, զոր ի կարգին պիտի խօսիմ: Սպարթացիք թէև հայախօս սակայն լեզունին աղաւաղեալ է: Ջերմեռանդ և կրօնասէր են, եկեղեցական պարտականութեանց մէջ չեն թերանար, ու աւանդական և ազգային սովորութիւններէ մազի չափ չեն շեղիր:

Նոր սերունդը նիւթապէս և բարոյապէս զարգանալու կ'աշխատի: Սպարթացին աւելի կ'ընտրէ օրը մէկ քանի դահեկանի համար աշխատիլ՝ քան պարապ պըտըտիլ. ասոր համար ալ հայ ածուագործ և պարապորդ չի գտնուիր:

Տեղւոյս Սպարթա ըսուելուն պատճառը սա է որ, երբ Յունաստանի մէջ գտնուող Սպարթան, 330 (Քր. Առ.) Մեծն Աղեքսանդրի արշաւանքին ժամանակ ամայացաւ, պատերազմի առեն փախչող ժողովուրդը, այս կողմերը գաղթելով իր բնակութեան համար լեռներու ու ձորերու մէջ տուներ շինեց, որով գիւղեր ու քաղաքներ ձեւանալով Սպարթա կոչուեցաւ: Կամ ուրիշ պատմութեան մը նայելով, յոյն լեզուին մէջ ցրուած՝ տարտղնած իմաստը տուող Էսպարթա բառէն յառաջ եկած կը կարծուի, քանի որ ժողովուրդն ալ փախստական եկած է: 1307ին Վեհ. Սուլթանը Սպարթա պատուանունը հաճեցաւ շնորհել, այժմ Համիտ-ապատ կ'ըսուի:

Տեղական բերքերն են ցորեն, գարի, խաշխաշ, կորեկ, եգիպտացորեն, վարսակ, հաճար, շուշմայ, սիսեռ, ոսպ, լուբիա, վայրի պիստակ մը: Գաւառակին ամէն կողմը՝ գրօմի, մանկանէզի, երկաթի, հանքածուխի հանքեր կան. ինչպէս նաև ութսունըհինգ հազար հեքթարնոց անտառ մը: Նաև կ'արտադրէ խաղողին, կաէզ, քիթրէ, մեղրամ, սալէպ, որսի միս և մորթ:

Սպարթայի ջուրերը երկաթի հանքի մէջէն անցնելով և զտուելով՝ խիստ ընտիր ու առողջ յատկութիւն մը ունին, զոր առաջին խմողը միզելու պէտք կ'ունենայ: Յաւագար մարդիկ հոս կը բերուին: Այս ջուրը շատ մը երկաթի աւազ կը պարունակէ. բոլոր փողոցները ոռոգուած, ածուները երկաթի մանրուքներով լեցուն են: Այս ջուրը խմողին ակռաները սեւով կը ներկէ, որ միմիայն Սպարթացիի որոշիչ նշանն է:

Ներածութիւն եւ արտածութիւն.— Ոչխարի մորթ, բուրդ, գորգ, կապերտ ևլն. կ'արտածուին թէև, սակայն մեծագոյն արտածութիւնը ափիոնն է: Ներածուած ապրանքներն են. խահուէ, շաքար, տէնէ, բրինձ: Սպարթայէ ժամ մը հեռաւորութեամբ հինգ քիլոմէթր շրջապատով լիճ մը կայ, որուն ջուրը անոյշ և խորութիւնը շատ է:

—)(34)(—

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Ե.

—Զօրավա՛ր, խոստովանեցէք թէ, ըսաւ Սառա, Պ. Սէվրաք ձեր մենտորն է, կառավարութիւնը զայն ձեր քով դըրած է, որպէս զի անխոհեմութիւններ չգործէք: Ձեր երկուքին մէջէն անիկայ տրամաբանող է, իսկ դուք եռանդուն էք: Դուք քսանըհինգ տարեկան էք, անիկա ութսուն:

Կոմսը այս բաղդատութեան վրայ ներքնապէս ուրախացած՝ սկսաւ Սէվրաքը պաշտպանել:

—Լաւ չէք ճանչնար զայն: Ցուրտ ու չոր բնաւորութեան տէր կը կարծէք զայն: Համեստ ու ինքնամփոփ նկարագիր մը ունի: Իր հայրն ալ այդպէս էր, և ինծ զատ ո՛չ ոք կրցած էր գնահատել զայն: Իր ցուրտ նկարագրին տակ հոգիի բուռն ջերմութիւն մը և մտքի հիանալի ազնուութիւն մը ծածկուած էր: Եւ ի՜նչ անհուն սէր մը կը տածէր իր բարեկամներուն նկատմամբ, որոնց համար պատրաստ էր անձնազոհ ըլլալու: Երեւոյթով բիրտ, քիչ մը մաքրակրօն, բայց տափակ չէր գէթ:

—Մաքրակրօ՞ն, ահա՛ ինչ որ ջիղերուս կը դպչի: Այդ մաքրակրօններուն համար էր որ Անգլիայէն հեռացայ: Աւելի տաղտկալի բան չկայ քան առանց երիտասարդութեան մարդ մը, և ձեր Սէվրաքն ալ ծեր երիտասարդ մըն է, ըսաւ Սառա:

—Ո՛չ այդքան: Ի հարկին եռանդոտ է... վկայ է Բանաօֆինի պալատին գործը:

Կոմսը զուարթութեամբ Սառայի կը յիշեցնէր սիկառին միջադէպը, ինչ որ լըռութեան կը դատապարտէր մանկամարդ աղջիկը:

—Ներողամիտ եղէք անոր, կ'ըսէր կոմսը ի վերջոյ, որովհետև զաւկիս պէս կը սիրեմ զայն: Իր հօրը նկատմամբ երախտագիտական պարտք մը ունիմ, զոր պէտք է զաւկին հատուցանեմ: Մեծապէս ուրախ պիտի ըլլամ, եթէ Բիէռի հետ հաշտ երթաք:

—Շատ լա՛ւ, առանձնաշնորհեալ անձի մը պէս պիտի վարուիմ անոր հետ. ամէն ինչ ըսելու և ընելու իրաւունք պիտի ունենայ ան, և ես բնաւ գէշ չպիտի գտնեմ իր արարքները:

—Այդքանը չեմ պահանջեր. ամէն մարդու պէս վարուեցէք անոր հետ:

Ցետոյ, կոմսը զբօսակէր շեշտով մը յարեց.

—Սիրելի Սառաս, քիչ մը դուք ալ առէք այն ցուրտ կերպարանքը, որուն համար այնքան կը քննադատէք Բիէռը: Պէտք է պատրաստուիք Ֆրանսայի մէջ բնակելու, ուր ծանրախոհութիւնը ամէն երկրէ աւելի տարածուած է, հակառակ այդ մասին տիրող կարծիքին: Կը փափագիմ որ ամէնուն կողմէ հիացման առարկայ ըլլաք ու սիրուիք, բայց եթէ քիչ մը ծանրախոհութիւն ունենաք, կատարեալ կին մը պիտի ըլլաք:

Օրիորդ Օ'Տոնլը փափագելով կոմսին հաճելի ըլլալ, խելօք լուրջ դէմք մը առաւ: Մանկամարդ աղջիկը այնուհետեւ կերպարանափոխ եղաւ և ա՛լ առջի քմահաճ էակը չէր. լուրջ ու խիստ կնոջ մը երեւոյթը առած՝ երիտասարդներու ընկերակցութենէն խոյս կու տար. ծանրախոհ մարդոց խումբէ մը շրջապատուած էր միշտ, որուն մէջ կոմսը իր ծայրայեղ աւելնով պատանի մը կը թուէր: Սառա իր բոլոր սիրած բաներէն հրաժարած՝ ո՛չ կը պարէր և ո՛չ ալ ձի կը հեծնէր. իր կրած շրջազգեստներն անգամ կէս հոլանի էին: Իր նախկին զաւեշտներուն հակառակ կարծիքներ կը յայտնէր հիմա: Յիսուն տարեկան մարդու մը համար կ'ըսէր թէ երիտասարդ է: Միայն տիկին Սթիւարդ չէր հաւանէր Սառայի այդ կերպարանափոխութեան, գիտնալով անոր բո՛ւն նկարագիրը: Եթէ Սառա լուրջ կերպարանք մը առած էր, պարագաներուն պարտադրելու նպատակաւ էր:

Սառայի և կոմսին ամուսնութեան լուրը բնաւ զարմանք չպատճառեց Հըռոմի մէջ: Կոմսին յաճախումները և Սառայի նկատմամբ ցոյց տուած համակրանքը ամէնուն ծանօթ էին զոր կանոնաւոր սիրաբանութիւն մը կը նկատէին: Ամէն ինչ ընկալեալ սովորութեանց համաձայն եղած էր: Ու այնպիսի երկրի մը մէջ, ուր ընկերական դիրքը, ծնունդը, հարստութիւնը մեծ արժէք ունին, ոչ ոք զարմացաւ թէ Սառա իրմէ շատ աւելի տարեց, բայց ազնուական, մեծահարուստ ու ընկերական բարձր դիրք ունեցող անձի մը հետ կ'ամուսնանար:

(Շարունակելի)

Շերամապուծութիւնը ժամանակաւ շատ զարգացած էր հոս։ Պուրսայէ և այլ տեղերէ մասնաւոր վարպետներ կու գային հունտ առնելու, որ շատ առողջ ըլլալուն յարգի էր։ Քանի մը տարիներէ ի վեր այնքան հոգ չի տարուիր։ Այս տարի չկրցան բնաւ հունտ գտնել կամ բերել տալ։

Սպարթայի մէջ մետաքսէ խիստ ընտիր թաշկինակներ կը շինուին, որոնց նուրբ բանուածքը արհեստաւորներէ կը գնահատուի. մանաւանդ մետաքսեայ կերպասներ ալ պատրաստելու յոյս կայ։ Վարդաստանները խիստ ծաղկեալ վիճակ մը ունին։ Ցարդ մինչեւ 500 արտավար տնկուած են և մասնաւոր հոգածութեամբ կը խնամուին։ Ցաւուկ մասնագէտ արհեստաւոր մը բերել տրուած է, որուն հմտութեանը շնորհիւ իւրաքանչիւր արտավարէ տասը օխ. ոսկի հատոյթ կը ստացուի։ Տեղւոյս վարդենիները և իւղը խիստ զօրաւոր են և կ'արտածուին։ Վարդաստաններու մէջ ալ շատ մը արձարաններ շինուած են, որոնք քաղաքին շուրջը բարձր տեսարաններու վրայ գտնուելնուն համար, իբր զբօսավայր կը ծառայեն։

Ս. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

Քաղաքական Լուրեր

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Սեւամորթներու աշխատութիւնը հարաւային Ափրիկէի մէջ.— Անգլեւգերման համաձայնութիւնը Չինու մէջ։

Լոնտոն, 18 յունիս.— (Բարեկամ թերթի մը թղթակցէն).— Քանի որ Անգլիացիները այնպէս կը նկատեն թէ պատերազմը աւարտելու վրայ է, սկսած են զբաղիլ հարաւային Ափրիկէի լուսահոգի հանրապետութեանց օրէնսդրութեանը մէջ ըլլալիք բարենորոգումներով։ Պ. Թոմաս Պէյլի Երեսփ. ժողովին այսօրուան նիստին մէջ հարցուց Պ. Չէմպրլէնի թէ Բրիւկէր նախագահին օրով եղածին պէս սեւամորթները դարձեալ պիտի խարազանուի՞ն։ Ասիկա ալ փոխուելիք բան մըն էր, պատերազմը սկսած ատեն, բայց պիտի չփոխուի, այլ պատժին գործադրութիւնը աւելի հեզութեամբ պիտի ըլլայ։ Գալով պարտաւորիչ աշխատութեան խնդրին, Լորտ Միլնէր հարաւային Ափրիկէ դառնալուն պէս նկատողութեան պիտի առնէ այդ խնդիրը, բայց սեւամորթները կրնան հանգիստ ըլլալ, վասն զի եթէ ակամայ աշխատելու չըբռնադատուին ալ, միջոց մը պիտի գտնուի որպէս զի «ուզեն» աշխատիլ։ Մրագիրները չեն որ կը պակսին. մէկը միւսէն աւելի հնարամտութեամբ պատրաստուածներ կան։ Երեսփոխան Պ. Ուէյր նորէն երեւան հանեց Պէյլէյի կողմէ Վալմորալի վրայ կատարուած յարձակման խնդիրը։ Արտաքին գործոց խորհրդական Լորտ Գրանպորն պատասխանեց թէ տեղեկութիւն չէ առած Ուէթէյի գործակալութեան հեռագիրը վար դրուած ըլլալու խնդրին վրայ։ Լորտ Բէյնէր յորդորեր է թղթակիցները որ քիչ մը աւելի զգուշաւոր ըլլան։ Լորտ Գրանպորն եղած հարցումի մը պատասխանելով յայտարարեց թէ անգլեւգերման համաձայնութիւնը կը պահանջէ որ Չինու գետի ու ծովի նաւահանգիստները բացուին վաճառականութեան և տնտեսական գործունէութեան առջեւ՝ օրինական բոլոր ձեւերովը, բոլոր ազգերուն, առանց բացառութեան։ Պ. Պալֆուր խոստացաւ Պ. Ռէյտմընտի թէ Փրանսական Խորհրդարանը եթէ քուէարկէ գործաւորներու հանգստեան կոչուելու օրէնքը, անոր օրինակը տպագրել տալով պիտի բաշխէ Անգլիոյ Խորհրդարանին անդամներուն։ Ժողովը զբաղեցաւ նաեւ նոր տուրքերու խնդրովը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Եուն-Նանի երկաթուղին.— Ալժէրիոյ կացութիւնը.— Արմանթիէրի գործաւորները.— Պ. Լիւր-Սալիւսի հարցաքննութիւնը.— Թրոքատէրոյի ձուկի աւազանները.— Նախանձի հետեւանքներ։

Բարիզ, 18 յունիս.— Այսօր Երեսփ. Ժողովին ներկայացուեցաւ օրինագիծ մը՝ վաւերացնելու պայմանադրութիւն մը, որ քանի մը օր առաջ Հնդկաչինի կուսակալ Պ. Տումէի և Բարիզի սեղանաւորական մեծ հաստատութեանց միջեւ կնքուեցաւ Լաօ-Քայէն Եուն-Նան Սէն երկաթուղիի կարեւոր գիծը շինելու համար։ Այդ գիծը 468 քիլօմէթր երկայնութիւն պիտի ունենայ։ Ցանձնառուները իրենց ծախքովը պիտի շինեն զայն և ամէն վտանգ ու վնաս ստանձնելով՝ ատոր փոխարէն երկուքուկէս միլիոն ֆր.ի նպաստ մը պիտի ստանան գաղթավայրէն որ նաեւ կ'երաշխաւորէ 76 միլիոն ֆր.ի պարտաթուղթեր։ Մենաշնորհը 75 տարուան համար է։ Ցանձնառուները նաեւ պիտի ստանան Հայ-Ֆոնկէն Լաօ-Քայ երկաթուղին զոր գաղթավայրը շինած է և որ 385 քիլօմէթր երկայնութիւն ունի։

—Սէթիֆի մէջ (Ալժէրիա) գտնուեցաւ նամակ մը՝ զոր Միկուիկէն բնիկ մը ղրկած է Մոքրանիի որդիներուն։ Մոքրանի պարագլուխն է 1871ի Ալժէրիոյ դէպքերուն։ Այդ նամակը երեւան կը հանէ խիստ ծանր կացութիւն մը, վասն զի կը ծանուցանէ Մոքրանիի որդւոցը պատրաստ ըլլալ ձեռք կամ զարնան պատահելիքներուն՝ Պու-Ամամայի հովանիին տակ և անգլիական պաշտպանութեան աջակցութեամբը։ Խնդիր է գիտնալ թէ այդ նամակը վաւերակա՞ն է թէ ոչ։

—Արմանթիէրի անգործ գործաւորները երէկ թափօր մը պիտի կազմէին նոյն քաղաքին մէջ և յետոյ Պէլճիքա երթալով պիտի վերադառնային՝ ամէն տեսակ ապրանքներ ներածելով մաքսէն փախցնելու պայմանով։ Թէ՛ փրանսական և թէ պէլճիքական կառավարութեանց կողմէ ձեռք առնուած միջոցներով այդ ծրագիրը չգործադրուեցաւ։

—Պ. տը Լիւր Սալիւս, այս առաւօտուն կանուխէն հանուեցաւ և երեք ոստիկաններու հետ տարուեցաւ Ծերակոյտին ժողովարանին՝ Բոլէ տը Լիւքսէնպուրկ, ուր հարցաքննուեցաւ Ծերակոյտին նախագահ Պ. Ֆալիէրի կողմէ։ Հարցաքննութիւնը տեւեց մէկ ժամ մէկ քառորդ։ Պ. տը Լիւր Սալիւսի փաստաբանն ալ ներկայ գտնուեցաւ հարցաքննութեան։ Հարցաքննութենէն ետքը Պ. Լիւր Սալիւս երկար խորհրդակցութիւն մը կատարեց իր փաստաբանին հետ. յետոյ դարձեալ բանտ առաջնորդուեցաւ ոստիկաններու հսկողութեամբ։

—Բարիզի Թաղապետական Խորհուրդը տեղեկագիր մը ստացաւ Թրոքատէրոյի ձուկերու աւազանին տնօրէն Պ. Ժուլէ տը Գէյէմի պաշտօնավարութեան մասին։ Այդ անձը ձուկերուն ուտելիք հայթայթող վաճառականներուն հետ համաձայնելով ծախքերու հաշուեցուցակներուն թիւերը կ'աւելցնէր՝ հարիւրին 3 400 համեմատութեամբ, օրինակի համար եղած քանի մը կտոր փայծաղները հարիւր քիլօ ձուկ միսի կը վերածէր։ Աւազանին ջեռուցիչ գործիքը որ 12,000 ֆր.ի կ'արժէ, իր տունը կը տանէր։ Աւազանին մէջ յուշկապարիկ մը դրած էր գաղանազուսպ մը հաշուոյն և հասոյթներուն կէսը կը գանձէր. նաեւ մանր ձուկեր եալն կը նուիրէր իր բարեկամներուն։ Այդ զեղծ տնօրէնը որ պաշտօնէ դադրեցուցուած է, դատի պիտի ենթարկուի։

—Կօշկակարի գործաւոր մը՝ Միբրաքի՝ 48 տարեկան՝ ամուսնացած էր 26 տարեկան կնոջ մը հետ։ Այս գիշեր, նախանձոտութեան տագնապի մը մէջ, Միբրաքի կօշկակարի դանակով վիրաւորեց կինը և յետոյ երկու անգամ վրան ռեվոլվեր պարպելով զայն սպաննեց։ Միբրաքի որ կ'երեւայ թէ ցնորած էր, երկու անգամ իր վրայ պարպեց հրազէնը և տարդանակով իր փորը ճեղքեց։ Երկու ամուսինները մեռան։

ՃԻՊՐԱԼԹԱՐ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱ

Հանրային կարծիքը Սպանիոյ մէջ.— Անգլիա.— Սպանիական զինուորական թերթի մը կարծիքը։

Ճիպրալթարի խնդիրը հանրային կարծիքը մտադրաւ կ'ընէ Սպանիոյ մէջ։ Մամուլին կողմէ այդ խնդրին նուիրուած յօդուածներուն մէջ աչքի կը զարնէ զինուորական թերթի մը յօդուածը, որուն մէջ ըսուած է թէ Անգլիոյ համար պատեհ առիթ մը չէ կնճռոտութիւններ առաջ բերել Եւրոպայի մէջ, մինչ Թրանսվալի մէջ պատերազմ կը մղէ։ Բայց անգլիական հանրային կարծիքը պիտի հարկադրէ Լոնտոնի կառավարութիւնը, որպէս զի աւելի կամ նուազ հեռաւոր ժամանակի մը մէջ, Ճիպրալթարի խնդրով զբաղի և երկրին կարեւոր խնդիրներուն կարգը դասէ։ Այս խնդրին մասին Խորհրդարանին մէջ բռնուած ընթացքը ցոյց կուտայ այն անարգանքը՝ զոր բարեկամ ազգի մը նկատմամբ կը տածուի։ «Եւրոպայի ցամաքային երկիրները իրարմէ բաժնող անվստահութիւնները, մեզ պէտք չէ յոյս ներշնչեն անոնց օժանդակութեան վրայ, կ'աւելցնէ նոյն զինուորական թերթը. կացութիւնը բոլորովին վտանգաւոր է մեր երկրին ամբողջութեան համար, մեր ունեցած դիրքին պատճառաւ։ Պէտք է ազդուապէս բողոքել, ինչպէս նաեւ վերակազմել մեր զինուորական և ծովային զօրութիւնները։ Այդպէս միայն կրնանք առաջքը առնել այն հարուածին որ կը սպառնայ մեզի։ Վերակազմենք մեր ծովային ու ցամաքային բանակները, նաւեր ու թնդանօթներ գնենք և մեկդի թողունք խաղաղութեան առթին եղմացոյցները, որովհետեւ պատերազմի պիտի բռնուինք։»

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Չինական զինուորները.— Արգիլեալ միջնաքաղաքին պահպանութիւնը.— Մ. Նահանգներ եւ հատուցման խնդիրը։

Բէքին, 17 յունիս.— Օտար դեսպանները, գտնելով Չինու կառավարութեան այն պահանջումը թէ երեք հազար չինական զինուորներ արտօնուին Բէքին մտնել, որոշեցին այդ կէտը օգոստոսէն վերջը միայն նկատողութեան առնել, վասն զի, ինչպէս յայտնի է, այդ թուականին է որ միջազգային բոլոր զինուորները Բէքինէն պիտի մեկնին, դեսպանատուններու պահպանելիքներէն զատ։ Դեսպանները նաեւ որոշեցին Բէքինի արգիլեալ միջնաքաղաքին պահպանութիւնը յանձնել օտար զինուորներուն, մինչեւ որ հասնին չինական զինուորները։

Ուաշինկթըն, 18 յունիս.— Մ. Նահանգաց Նախարարաց Խորհուրդին այսօրուան նիստին մէջ արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ առաջարկեց որ Չինու գաւառային իշխանութեանց կողմէ ամերիկեան միսիոնարներուն կամովին վճարուած գումարները զեղչուին Մ. Նահանգներուն պահանջած 25 միլիոն անգլիական ոսկիէն։ Նախարարաց Խորհուրդը նպաստաւոր կ'երեւայ այդ առաջարկութեան, բայց տակաւին բան մը որոշուած չէ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Զինուորական գործողութիւնները.— Պոէրներուն յաջողութիւնները.— Աւստրալիացի զինուորներ.— Պոէրներուն թիւը։

Մոլթենօ, 17 յունիս.— Վերջին լուրերու նայելով 1,800 Պոէրներ տակաւին կը գործեն Բարեյուսոյ գաղթավայրին մէջ։ Պոէրական ութ զօրախումբեր՝ իւրաքանչիւրը 60էն 300 հոգինոց Միտլանտի մէջ կը գտնուին և երեք հարիւր ալ արեւմտեան նահանգին մէջ։ Քրուիցինկէ ու Ֆուշէ յայտարարութիւն մը հրատարակեցին, որով քսան ամիս առաջ իրենց տրուած իշխանութեան համաձայն, կը ծանուցանեն թէ ո՛վ որ զօրախումբերու շարժմանց մասին տեղեկութիւն տայ թշնամիին, 50 ոսկի տուգանքի պիտի դատապարտուի. եթէ կարող չըլլայ՝ երեք ամիս հետիոտն պիտի հետեւի զօրախումբերուն։ Զինուորական շրջանակներուն մէջ կը կարծուի թէ ձիերու նորոգութիւնը պէտք է կանոնաւոր կերպով կատարել, վասն զի Բարեյուսոյ գաղթավայրին մէջ գտնուած ձիերու թիւը շուտով սպառելու վրայ է։ Պոէրները միշտ զինուոր կը գրեն, բայց շատ քիչ թիւով։

Միտլպուրկ.— (Բարեյուսոյ գաղթավայր).— Պոէրները, տասնըհինգ օր առաջ, հեռացան Զուրպերկէն՝ Քրուիցինկէրի, Ֆուշէի և ուրիշներու հրամանատարութեամբ։ Անգլիացի Հէյկ գնդապետը, որ կը հալածէր զանոնք, դէպ ի հիւսիս քշեց Պուրկէրստորբի մօտ։ Այդ գործողութեան ատեն Պոէրներէն շատերը կորսնցուցին իրենց ձիերը. մեծ մասը գլխաւոր զօրախումբէն զատուելով հեռացան ու ցրուեցան։

Տուրպան, 18 յունիս.— Հայտէլպէրկի կամաւորներու խումբ մը, գիշեր ատեն յառաջանալով, արշալոյսին յարձակեցաւ տոկէ բանակատեղի մը վրայ և գերի բռնեց ինը Պոէրներ. նաեւ գրաւեց զէնքեր, ռազմամթերքներ, 4000 ոչխար և 309 արջառ։

Թարխապաս.— Աւստրալիացի երկու հեծելագունդեր Իսթ-Լընտըն գացին, ուրկէ շոգենաւ պիտի նստին Աւստրալիա դառնալու համար։ Պոէրները միշտ շրջականները կը պտտին և ուտելիք կը հաւաքեն, բայց քաղաքը հանդարտ է։

Լոնտոն.— Քէթթաունէն Տէյլի Էքսբրէսի ուղղուած նամակ մը կ'ըսէ թէ 65,000 Պոէրներ և օտարականներ կռուած են Անգլիացիներուն դէմ։ Փետրուարի վերջերը անոնցմէ 11,000ը մեռած էին պատերազմի դաշտին վրայ կամ հիւանդութենէ։ 16,000ը՝ գերի ինկած էին։ 4000 հինգ հարիւրը խոստացած էին ալ եւս չկռուիլ։ 4000ը իբրեւ ըմբոստ պիտի դատուին։ 2500 օտարականներ տարագրուած էին։ 500ը փախած էին։ 5000 անկարող էին պատերազմելու։ Ուրեմն 20,600 հոգի կը մնան։ Նամակագիրը կ'ըսէ թէ փետրուարէն ի վեր Պոէրներուն կորուստը եթէ հաշուի առնուի, այս միջոցիս Օռանժի հիւսիսային կողմը գտնուող Պոէրները 12400էն աւելի չեն կրնար ըլլալ։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անգլիոյ ազատականներուն պառակտումը.— Անգլ. բանակին ծրագիրը.— Մաքսային պայքար Ռուսիոյ եւ Մ. Նահանգաց միջեւ.— Գերմաներէնի ուղղագրութիւնը.— Լորտ Ռըսէլ.— Ռուսիա եւ Գերմանիա

Սթանտարտ կը կարծէ թէ ազատական կուսակցութեան մէջ եղած պառակտումը կը շարունակէ։— «Երկրակալական ազատականները», կ'ըսէ պահպանողական թերթը, նկատելով որ այն պայմանադրութիւնը, որուն համաձայն, ազատական կուսակցութեան պետ ընտրուած էր Սըր Հէնրի Քէմպպէլ Պէնըրմէն, խզուած է, այս վերջինոյն և Սըր Ուիլեըմ Հարքորթի կողմէ անցեալ ուրբաթ օրուան հացկերոյթին արտասանուած բանախօսութեանց պատճառաւ (չորեքշ. օրուան մեր թերթին մէջ)։ Հետեւաբար, երկրակալական ազատականները այսուհետեւ անկախ դիրք մը պիտի բռնեն Թրանսվալի պատերազմի խնդրոյն հանդէպ։ Տէյլի Էքսբրէս կ'ըսէ թէ անգլ. կառավարութիւնը դժուարութիւն կը քաշէ Պ. Պրոտրիքի կողմէ անգլ. բանակը վերակազմելու մասին ներկայացուած ծրագիրը գործադրելու համար։ Այսպէս, կամաւորները չափազանց կը գտնեն տարեկան մարզանքի շրջանը։

—Ուաշինկթընի ռուսական դեսպանը Պ. Հէյի յայտարարեր է թէ մարտ 9էն ի վեր ռուսական քարիւղներու վրայ Մ. Նահանգաց կողմէ եղած մաքսատուրքերու բարձրացման պատճառաւ, Ռուսիա ալ ռետինի ու նմանօրինակ ապրանքներու և ամերիկեան հեծանիւներու մաքսատուրքերը բարձրացուցած է։ Ամերիկեան կառավարութիւնը նաեւ կ'ուզէ Ռուսիային ներածուած շաքարին ու ճակնդեղին մաքսատուրքերը աւելցնել։

—Անցեալ շաբթու Գերմանիոյ ներքին գործոց պաշտօնատան մէջ խորհրդակցութիւն մը կատարուեցաւ՝ գերմաներէնի ուղղագրութիւնը բարեփոխելու համար։ Կը յուսացուի թէ այդ նպատակաւ կազմուած յանձնաժողովը պիտի յաջողի գերմաներէնի ուղղագրութիւնը միօրինակութեան վերածել և ջնջել այն տարբերութիւնները, որոնք գոյութիւն ունին վարժարաններու մէջ ուսուցուած լեզուին և պաշտօնատուներու, օրագրողներու և կարգ մը գրագէտներու կողմէ ռամկօրէն գործածուած լեզուին միջեւ։ Այս յանձնաժողովին խորհրդակցութեանց ներկայ կը գտնուի նաեւ Աւստրիոյ հանրային կրթութեան նախարարութեան կողմէ ղրկուած պատուիրակ մը։

Լոնտոն, 18 յունիս.— Լորտ Ռըսէլի երկնամուսնութեան խնդիրը (տե՛ս Արեւելքի չորեք. օրուան թիւին մէջ) շահեկան հանգամանք մը կը ստանայ, վասն զի հարցաքննիչ դատաւորը դատաստան առնելու չունենալու որոշում չի տար։ Լորտ Ռըսէլ՝ իբրեւ Լորտ՝ Լորտերու Ժողովին առջեւ միայն կրնայ դատուիլ։ Այդ պատճառով յարութիւն պիտի առնէ դատավարութեան եղանակ մը՝ զոր Անգլիացիներէն շատ քիչերը կը յիշեն։ Վերջին անգամ՝ 1841ին էր որ Լորտերու Ժողովը անպարտ արձակեց Լորտ Քէրտիկան որ Թըքէթ հարիւրապետին հետ մենամարտած էր։ Անկէ առաջ, 1760ին և 1765ին այդ տեսակ դատեր տեղի ունեցած են. 1765ին Լորտ Պայրըն դատուեցաւ։ 1776ին Քինկսթընի դքսուհին Լորտերու Ժողովին ներկայացաւ՝ երկնամուսնութեան համար։

Պերլին.— Վիլհէլմ կայսեր թիկնապահ Փոն Մոլթքէ զօրավարը Բեդերսպուրկ պիտի երթայ՝ «Աղեքսանդր կայսր» կրենատիէներու անձնապահ զօրագունդին մէկ պատուիրակութեան հետ, որուն անդամները Չին գտնուող գերման զինուորներուն համազգեստը պիտի կրեն, որպէս զի Ռուսիոյ կայսրը կարենայ տեսնել։

Երէկուան Հեռագիրներ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 յունիս.— Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Տէվէթ զօրավարը Բրոնխորսթ արեւմտեան կողմը տեսնուեր է։ Ուրիշ հեռագիր մըն ալ կը ծանուցանէ թէ Քրիս Պոթա Թրանսվալի արեւելեան կողմը կը քաշուի։

ԼԱ ՀԷ.— Քանի մը լրագիրներու ըսածին նայելով, Հոլանտա կը յորդորէ եղեր Բրիւկէր նախագահը դադրեցնել թշնամութիւնները։

ԲԱՐԻԶ.— Թէ՛ Անգլիացիներուն և թէ Պոէրներուն կողմէ բացարձակապէս կը հերքուին հաշտութեան ու անձնատուութեան բանակցութեանց զրոյցները։

ՊՐԻՒՍԷԼ.— Բըբի Պլէօ կ'ըսէ թէ Թրանսվալի ներկայացուցիչ Տոքթ. Լէյտս հերքեր է երէկուան այն լուրը, որուն համաձայն Պոթա զօրավարը ու անոր հրամանատարները անձնատուր եղած ըլլան։ Լոնտոնէն կը հեռագրեն նոյն լրագրին թէ Անգլիոյ արտաքին գործոց եւ պատերազմական նախարարութիւնները այդ մասին լուր մը չունին։

ՔՐԱՏՕՔ.— Հինգշաբթի օրը Վաթերֆըլ-Ֆի մօտ կատարուած ճակատամարտին մէջ անգլիացի հեծեալները ունեցան 16 մեռեալ ու 4 վիրաւոր. 66 ալ գերի ինկան։ Պոէրներուն կորուստն է 1 մեռեալ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պաշտօնական յայտարարութիւն մը կը ծանուցանէ թէ Չինու կայսրը յառաջիկայ հոկտեմբերին միայն Բէքին պիտի դառնայ։

—Լորտ Ռըսէլի նկատմամբ դատաստան տեղի ունենալուն որոշում տրուեցաւ՝ երկնամուսնութիւն բռնած ըլլալուն համար։ Ամբաստանեալը ազնուական ըլլալուն համար Լորտերու Ժողովին կողմէ պիտի դատուի։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ ներքին գործոց նախարարութեան ելմտացոյցին վրայ վիճաբանութիւն կատարուած ատեն, նախարարապետ Պ. Ճանարտէլլի յայտարարեց թէ բանւորը և ընկերակցութեան իրաւունքը գործաւորներուն գերագոյն պաշտպանութիւնն է, թէ այդ իրաւունքը կատարելապէս կը պաշտպանուի ներքին գործոց նախարարութեան կողմէ, և թէ ընկերակցութիւնները լուծելու իրաւունքը այն ատեն գոյութիւն կ'ունենայ՝ երբ լուծուելիք ընկերակցութեան համար հաստատուի թէ մեղապարտ է, ինչ որ չկայ ներկայ պարագային մէջ քանի որ օրինազանցութիւն մը չի տեսնուիր։ Նախարարապետը կը յայտէ թէ չի հպատակիր ծայրագոյն ձախակողմին. մաղթեց որ ծայրայեղ կուսակցութիւնները արդար օրէնքին գիրկը դառնան, հաւաքուելով երկրին վարչական արգի դրօշին շուրջը։ Պ. Ճանարտէլլի խօսքը աւարտեց ըսելով.— «Եթէ յանցանք մըն է մերժել զսպման քաղաքականութիւնը և ընդհակառակը պահպանել հանրային իրաւունքներու ազատ կիրառումը, կրնաք մեզ դատապարտել»։ Այդ ճառը բուռն ծափահարութիւններով ընդունուեցաւ ձախակողմէն։ Պ. Ճանարտէլլի չընդունեց պարզ օրակարգը որ 184ի դէմ 284 ձայնով մերժուեցաւ։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Չէֆի ամերիկեան զօրավարը, որ վերջերս Չինէն դարձած էր, Փիլիպպինեանց զինուորական կառավարիչ անուանուեցաւ։

ԲԱՐԻԶ.— Նախագահ Պ. Լուպէ հանդիսաւորապէս ընդունեց Մարոքի արտասովոր դեսպանութիւնը՝ որուն պետը մատոյց իր յանձնարարագրերը։

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ.— Յունիս 11էն 20, Սուէզի ջրանցքէն 87 նաւեր անցան. հասոյթն է 2,380,000 ֆր.։

ԲԱՐԻԶ.— Սոլէյլ կը հերքէ այն լուրը թէ տը Լիւր-Սալիւս կոմսը վկայութեան կոչուած ըլլայ Պ. Պ. Պիւֆֆէն, Տէրուլէտը, Հապէրը և Կէրէնը։ Ընդհակառակը Տրէյֆիւսի գործին խառնուած բազմաթիւ վկաներ կոչուած է։

—Ծերակոյտը քուէարկեց ընկերակցութեանց օրինագիծին 17րդ յօդուածը, մերժելով առաջարկուած բոլոր փոփոխութիւնները։ Նիստը տեւեց մինչեւ կէս գիշեր։ Ընկերակցութեանց օրինագիծին ամբողջութիւնը քուէարկուեցաւ 99ի դէմ 173 ձայնով։ Բուռն ցոյցեր եղան։

—Բարիզի եւ Պէրլինի միջեւ ինքնաշարժ կառքերու արշաւ մը կատարուած ատեն Էբէրնէյի մէջ կառք մը շրջեցաւ. չորս հոգի վիրաւորուեցան։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ պանքային վարչական Խորհուրդը որոշեց պահել վերջին հիմնուած սակը։

ԲԱՐԻԶ.— Պէյֆօրէն կը գրեն թէ Պէյլէ (Ալզաս) լեռը ձիւնով ծածկուած է։ Բոնթառլիէի մէջ ձիւնի փոթորիկ մը ծագեր է։ Ֆրանսայի հիւսիսային կողմը, մէկ քանի քաղաքներու մէջ ձիւն տեղացեր է։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Տպագրական Տեսչութեան պաշտօնեաներէն ու սեղաներէն լրագիրներու գրաքննիչ Ալի Ֆէհմի էֆ.ի. Սալիսէ աստիճան՝ Հալէպի առաջնակարգ վաճառականներէն Կարապետեան Աւետիս էֆ.ի։

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Անատոլուի երկաթուղիներու արտօնատիրոջ ընկեր Պ. Թրանսմանի. Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Ամասիոյ գերմանական փոխ-հիւպատոսին։

ՉՈՒԻՑԵՐԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԽՌՈՎԱՐԱՐՆԵՐԸ.— Իգտամի մէջ կը կարդանք.— «Զուիցերիոյ կառավարութեան կողմէ վերջերս ձեռք առնուած միջոցները անգամ մը եւս հաստատեցին թէ Եւրոպա փախչող խռովարարները իրենց գտնուած երկրին խաղաղութիւնն ալ կը վրդովեն։ Զուիցերիոյ կառավարութիւնը նկատողութեան առնելով անոնց խռովարարական ընթացքը, բացարձակապէս ազդարարեց որ խաղաղութիւնը ու անդորրութիւնը խանգարող ամենափոքր արարք մը եթէ գործեն ամէնքն ալ հսկողութեամբ պիտի արտաքսուին. նաեւ հրաման տուած է ոստիկանութեան՝ հսկել այդ խռովարարներուն արարքին ու ընթացքին վրայ։ Բնական է որ այդ կարգի խռովարարներ և ոչ մէկ կողմ պիտի ընդունուին. ուստի Զուիցերիոյ կառավարութեան կողմէ վերոյիշեալ չարագործներուն նկատմամբ եղած այդ ազդարարութիւնը մեծ գոհունակութիւն կը պատճառէ խաղաղասէրներուն։»

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ՔԱՐԹ-ՓՈՍԹԱԼԻ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Կայս. Իրատէի մը համաձայն, կ'ըսէ Սէրվէթ, Կ. Պոլսոյ մէջ քարթ փոսթալներու փոխանակութիւն մը հաստատուած է։ Ասոնց գինն է տասը փարա և Կ. Պոլսոյ զանազան կէտերու միջեւ պիտի փոխանակուին։ Բաշխումը հեծեալ ցրուիչներու միջոցաւ պիտի կատարուի։ Այդ քարթ փոսթալները Եէնի-Ճամիի նամակատան մէջ պիտի ընդունուին։

—Օտար երկիրներու նամակները Պոլսոյ նամակատունը պիտի ընդունուին, փոխանակ Ղալաթիոյ։ Յանձնուած նամակներուն վրայ նամակատան պաշտօնեաները դրոշմով մը պիտի նշանակեն իրենց յանձնուելու ժամը։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ.— Անգլիոյ դեսպանատան երրորդ թարգման Պ. Ֆիցմորիս, ուրբաթ օրը, դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնորի անունով, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Տ. Եոաքիմ Սրբազանի։

—Ս. Ժորժի հիւանդանոցին տնօրէն Տոքթ. Վիոլի ալ շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Ն. Սրբազնութեան, որ այդ բարեգործական հաստատութեան մասին տեղեկութիւններ առաւ. քաջալերեց տոքթ. Վիոլին և ըսաւ թէ եկեղեցին ալ ողորմութեամբ կ'ապրի և Աստուած միշտ կ'օգնէ բարի գործերու։ Տ. Եոաքիմ Գ. յետոյ իր քարտուղարին միջոցաւ նպաստ մը նուիրեց նոյն հաստատութեան։

—Ն. Սրբազնութիւնը, այսօր, Պոյաճըգիւղէն կայս. պալատ գացած ատեն թափօրը սա կերպով պիտի կազմուի.— Հեծեալ ոստիկան-զինուորներ, Պատրիարքարանի չորս բռնապաշտներ՝ հեծեալ, վեց քահանաներ՝ հեծեալ, Պատրիարքարանի արարողապետ Նիքոլաոս էֆ. ձի հեծած։ Ս. Պատրիարքը՝ կառքով՝ Բ. Դրան արարողապետին և Մեծ Լոգոթէթին հետ։ Կառքին երկու կողմերէն վեց սարկաւագներ՝ հեծեալ։ Տեղապահը, Ամասիոյ մետրապոլիտը, և Պատրիարքարանի գործակատարը կառքով. յետոյ ոստիկան զինուորներ՝ հեծեալ։ Ֆէնէրէն Սիրքէճի պիտի երթան՝ պատրիարքական թափօրին միանալու՝ չորս քահանաներ ու երկու բռնապաշտներ՝ հեծեալ. նաեւ սինոդականները, քաղաքական ժողովին անդամները, Պատրիարքարանի պաշտօնեաները, Այնոռոզի ներկայացուցիչը և այլն կառքերով։

ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌՆԵԼԻՔՆԵՐԸ.— Ելմտական պաշտօնագիր մը ծանոյց դատական նախարարութեան թէ տէրութեան այն առնելիքները որոնց փոխարէն կալուածներ գրաւի տակ առնուած են, չեն կրնար օգտուիլ կայս. այն Իրատէէն որ շնորհուած է տէրութեան բոլոր պահանջքներուն՝ մինչեւ 1299 տարին։ Ուստի գրաւուած կալուածներով երաշխաւորեալ առնելիքները պիտի գանձուին։

ԳՈՀԱՐԱՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ.— Ռուսիոյ դեսպանատան Պէօյիւքտէրէի ամառանոցին մէջ, երէկ առտու, գոհարանական աղօթքներ կարդացուեցան, Զարուհիին բարեբաստիկ ծննդաբերութեանը և Անաստասիա մեծ դքսուհիին ծննդեան առթիւ։ Դեսպան Պ. Զինովիէվ, բոլոր պաշտօնատարներ և ռուս գաղթականութեան երեւելիները ներկայ գտնուեցան։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՌՈՒՄԷԼԻԻ մէջ, անցեալ շաբթու, շատ կարկուտ տեղաց, մանաւանդ Թաթար Բազարճըգի և Այտոսի կողմերը։ Արտերը մեծապէս վնասուեցան։ Ժողովուրդը դրամ փոխ կ'ուզէ երկրագործական սնտուկներէն։ Անձրեւները ալ ողողումներ առաջ բերին Պուլկարիոյ մեծ մասին մէջ։

ԿՐԵՏԷԻ կաթոլիկ եպիսկոպոս պիտի անուանուի Աթէնքի եպիսկոպոս Տ. Տոն Ռիվէլի։

ՀՌՈՄԷՆ կը հեռագրեն թէ, կ'ըսէ Սէրվէթ, Իտալիոյ կառավարութիւնը առաջարկեր է նամակատուններ հաստատել Շքոտրայի, Սկիւպի, Եանեայի, Մանաստըրի և Տուրացցոյի մէջ։

ՕՐԼԷԱՆԻ ԴՈՒՔՍԸ, անցեալ շաբթու, Իզմիր հասեր է Մարուսիա զբօսանաւով։ Դուքսը բոլորովին անպաշտօն կերպով կը ճամբորդէ։ Քանի մը շաբաթ մնալով պիտի այցելէ Եփեսոսի աւերակները և ուրիշ պատմական վայրեր։ Օրլէանի դուքսը Իզմիր ժամանելէ առաջ Սամոս կղզին ալ հանդիպեր և Վաթիի կաթոլիկ եկեղեցիին մէջ պատարագի ներկայ գտնուելով Ֆրանսայի Հանրապետութեան համար աղօթք կատարուած ատեն ոտքի կեցեր է։

ԻԶՄԻՐԻ առաջնակարգ վաճառականները մտադիր են երկու միլիոն ֆր.ի դրամագլուխով Ընկերութիւն մը կազմել՝ Իզմիրի մէջ մթերանոցներ և նաւերու նորոգութեան յատուկ տեղեր շինելու համար։ Այդ դրամագլուխը յետոյ տասը միլիոն ֆր.ի պիտի բարձրանայ։

—Իզմիր-Գասապայի երկաթուղիի Ընկերութիւնը միացուց 1894ի հարիւրին չորս տոկոսով պարտաթուղթերու 25նոց ու 50նոց կտրոնները։ Նոյն Ընկերութեան 1էն 37,500 թիւ զանազան արժէքով պարտաթուղթերը հետզհետէ պիտի փոխանակուին վերոգրեալ միացած պարտաթուղթերուն հետ։ 1էն 37,500 թիւ նոր պարտաթուղթերուն վրայ կարմիր դրոշմ դրուած է։

ՏԷՖԹԷՐԽԱՆԷԻ վերատեսչութիւնը, կարգ մը բարենորոգումներու ձեռնարկած ըլլալով, նորանոր ծախքերու համար առաջարկած էր «Փէյաղ»ի ու «Ինթիքալ»ի գործողութեանց առթիւ առնուած ծախքերը հարիւրին 50ի, 30ի ու 25ի բարձրացնել, սակայն մերժողական պատասխան ստացաւ, վասն զի Նախարարաց Խորհուրդը արդէն որոշած է զեղչել այդ ծախքերը։

ԱՆԳԼԻՈՅ լրագիրները կ'ըսեն թէ Կ. Պոլսոյ անգլիական դեսպանատան և Ենկիւրիի հիւպատոսութեան հետ կատարուած բանակցութեամբ որոշուեր է ջնջել Գոնեայի անգլիական փոխ-հիւպատոսութեան պաշտօնը, վասն զի Գոնեայի մէջ Անգլիա առեւտրական այնքան կարեւոր շահեր չունի։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԶԳԵՍՏԸ.— Սպարապետ Դուռը ծանոյց ամէն կողմ որ զինուորական հրամանատարները ու սպաները քաղաքային հագուստ չկրեն։

ԶԷՆՔԻ ԳՐԱՒՈՒՄ.— Անցեալները Յունաստանէն օսմ. սահմանագլուխը վերադարձող ապօրինի գործաւորներուն քով գտնուած հրացանները գրաւուեցան Վոնիցայի մաքսատան պաշտօնեային կողմէ։ Ինչպէս յայտնի է, կայս. կառավարութեան զգուշութեամբ, հելլէն կառավարութիւնը արգիլած է Յունաստանէն զէնքերու արտածումը։

ՊՐԻՒՍԷԼԻ օսմ. դեսպանատան խորհրդական Ալէքօ Արիսթարքի պէյ մեռեր է։ Ալէքօ պէյ որդին էր Սամոսի նախկին իշխան Միլթիատի փաշա Արիսթարքիի։

ԿԵՂԾ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ.— Սկիւտարի Թօքճաշի կողմը բաղնիքին դէմը հաստատուած Տրապիզոնցի խահուէճի ու սափրիչ Ալի անուն անձը առանց արտօնութեան ատամնաբուժութիւն ընելուն համար, ձեռնհաս պաշտօնարանին որոշմամբ պիտի արգիլուի այդ գործը ընելէ և դատաստանի պիտի ենթարկուի։

ՀՌՈԴՈՍԷՆ շաբաթ օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ Արշիպեղագոսի կղզիներու նահանգին կուսակալ Ապտին փաշա, օգնական Իզզէթ պէյը փոխանորդ կարգեր և Միտիլլի ուղեւորեր է քննական պտոյտի համար։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Ուրբաթ առտու կանուխ երկրաշարժի բաւական զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է Պիզայի մէջ։

ՀԱՅՏԷՐԱՊԻ էմիր Նուապ Ապտուլալի խան որ Լոնտոն կը գտնուի, երեք շաբաթէն Եգիպտոս պիտի երթայ. ամիս մը Հէլուան մնալէ ետքը Կ. Պոլիս պիտի գայ։

ՎԱԹԻԻ (Սամոս կղզի) Թաղապետական Խորհուրդը որոշեց պայմանադրութիւն մը կնքել Ընկերութեան մը հետ՝ քաղաքին մէջ ելեկտրական լոյս գործածելու համար։

ՌՈՒՍ կառավարութիւնը որոշեց քարանթինայի ենթարկել Եգիպտոսի ժամանումները, բաց ի Բոռ-Սայիտէն ու Սուէզի ջրանցքէն։

ԷՏԻՐՆԷԷՆ կը գրեն թէ, անցեալ երկուշաբթի, քաղաքին շրջականները և Խայրէպոլի, Տիմէթօքայի, Ճիսրը Մուսթաֆա Փաշայի, Զօրլուի, Տօբրաճէքէի եւ Ճիսրը Էրկէնէի գաւառակներուն մէջ անձրեւախառն և ընկոյզի խոշորութեամբ կարկուտ տեղալով բաւական վնասներ հասուցեր է հունձքերուն և անասուններուն։ Խայրէպոլի քաղաքին մէջ քանի մը փոքր տուներ և տունի ծխնելոյզներ փլեր են. իսլամ կին մը փլատակներուն տակ մնացեր ու վիրաւորուեր է։ Երկու քրիստոնեայ այրեր և կին մը կարկուտի հատիկներէն վիրաւորուեր են։ Ձորլուի մէջ երեք հարիւրէ աւելի տաւարներ կորսուեր են։

ՄԱՐԱՇ.— Մալաթիոյ Հիւսնի Մանսուր և Պէհէսնի գաւառակներուն մէջ մարախ երեւան ելած ըլլալով, հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուեր են զանոնք բնաջինջ ընելու համար։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Յունիս 2էն 9 կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 231, որոնց 138 իսլամ (78 այր, 60 կին), 81ը՝ քրիստոնեայ (49 այր, 32 կին) և 12ը՝ հրեայ 5 այր, 7 կին)։

ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ.— Էնկիւրիի նահանգին ոստիկան-զինուորներու տեղակալներէն Խալիտ էֆ.ի հազար ղրուշի պարգեւ մը տրուեցաւ՝ ձերբակալած ըլլալուն համար Քիւրտ Աքօ անուն այն աւազակը որ Էնկիւրի գացող Թղթատարին վրայ յարձակած ու կողոպտած էր։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ Սոպրանիէն ընդուներ է արտաքին գործոց Նախարարութեան ելմտացոյցը և վիճաբաներ է կրթական Նախարարութեան ելմտացոյցին վրայ։ Սոպրանիէն մերժեր է Ֆիլիպէի կաթոլիկներու կղերական վարժարանին նպաստը որ միւս ծէսերու պատկանող համանման հաստատութեանց միայն տրուեր է։

—Սոպրանիէն նիստը մինչեւ օգոստոս 15 յետաձգուած է, որպէս զի նախկին նախարար Պ. Պ. Իվանչովը, Թոնչէվը ու Ռատոսլաւովը դատաստանի ենթարկելու համար կազմուած յանձնաժողովը կարենայ շարունակել իր աշխատութիւնները։ Կ'ըսուի թէ այդ յանձնաժողովը դատաստան տեղի ունենալու որոշում պիտի տայ։

—Սոպրանիէն վաւերացուց օրինագիծ մը՝ Պուլկարիոյ մէջ աւազակութեանց առաջքը առնելու համար։ Այդ օրինագիծը կը տրամադրէ թէ առանց արտօնութեան զէնք կրողները պիտի դատուին զինուորական ատեանի առջեւ։

ԱՂԲԻՒՐ.— Օրթագիւղի մէջ չորս երեսով աղբիւր մը պիտի շինուի՝ Բեազըտխանէէն բերուելիք անոյշ ջուրին համար։

ԼՈՒՑԿԻԻ ՄԵՆԱՇՆՈՐՀ.— Առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան յանձնուեցաւ Պ. Պ. Բաւթէնաւք և Ընկերութեան կողմէ մատուցուած ծրագիրը՝ լուցկիի մենաշնորհ հաստատելու մասին։

ՕՐԷՆՔՆԵՐՈՒ ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Դատական նախարարութիւնը մինչեւ հիմա չարտօներ օրէնքներու մեկնութեան վերաբերեալ առարկներու հրատարակութիւնը։ Պետական Խորհուրդը, խնդիրը ուսումնասիրելով, որոշեց թէ օրէնքներու մեկնութիւնը օգտակար է։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը, զբօսական պտոյտի համար, առջի օրը Գոնեա ժամաներ և ընդունուեր է կուսակալ Ֆէհիմ փաշայի կողմէ։

ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍ Խալիլ Րիֆաթ փաշայի կինը, Եալովայի ջերմուկները գտնուած ատեն հագուստ, դրամ և այլն բաշխել տուեր է Իւվէզ-Բունար և Կէօքչէ-Տէրէ գիւղերու բնակիչներուն. նաև հինգական ոսկի նուիրեր է երկու որբերու ամուսնութեանը համար։ Գումար մըն ալ յատկացուցեր է Իւվէզ-Բունարի աղբիւրին նորոգութեանը համար։

ՊԷՐԼԻՆԻ մէջ օգոստոս 15ին անասնաբուժական համաժողով մը պիտի գումարուի։ Կայս. կառավարութիւնն ալ ներկայացուցիչ մը պիտի ղրկէ։

ՖԷՐՏԻՆԱՆՏ ԻՇԽԱՆԸ.— Ֆրանսական թերթերը կ'ըսեն թէ Պուլկարիոյ Ֆէրտինանտ իշխանին նշանախօսութիւնը՝ Սեւ Լերան Քսէնիա իշխանուհիին հետ (քոյր Իտալիոյ Թագուհիին) յուլիսին պիտի կատարուի։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ միջեւ առեւտրական դաշնագրութեան բանակցութիւնները պիտի վերսկսին, վասն զի ռումանական պատուիրակներուն պետը որ Պուքրէշ գացած էր, այսօր Կ. Պոլիս կը դառնայ։ Օսմ. կառավարութիւնը իբրեւ հիմնական պայման առաջ արկեց Ռումանիոյ որ Տոպրուճայի հողատէրերուն իրաւունքները պաշտպանուին և հիւպատոսական պայմանադրութիւն մը կնքուի։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆԸ.—Քաղաքապետութեան Խորհուրդը որոշեց թէ Թոքախտի, գաղիական ախտի և ուրիշ այդ կարգի հիւանդութեանց ճարակման առաջքը առնելու համար, ատամնաբոյժները, սափրիչները, խոհարարները, ճաշարանի տէրերը ու սպասաւորները, պաղպաղակ, լիմոնատ, ջուր ու մահալեպի ծախողները, քաղինոներու սպասաւորները և վերջապէս այն ամէն կարգի արհեստաւորները որոնք, իրենց արհեստին բերմամբ, կրնան հիւանդութեանց փոխանցման առարկայ ըլլալ, բժշկական քննութեան ենթարկուին. առողջները արտօնուին իրենց արհեստին կիրառմանը. իսկ հիւանդները հիւանդանոցներու մէջ դարմանուին և մինչեւ որ կատարելապէս չապաքինին չարտօնուին իրենց արհեստը գործելու։ Քաղաքապետութեան Խորհուրդը այդ առթիւ գործածուելիք պաշտօնեաներուն և ըլլալիք ծախքերու համար ալ որոշեց որ նոյն արհեստաւորներուն առողջութեանը մասին տրուելիք վկայականներէն մէկ մէճիտիէ առնուի և հինգ ղրուշ ալ իբրեւ արձանագրութեան ծախք։ Բժշկական քննութիւնը վեց ամիսը մէկ անգամ կատարուելով, ամէն անգամուն հինգ ղրուշ պիտի առնուի իբրեւ արձանագրութեան տուրք։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը ծանոյց նահանգներու տէֆթէրտարներուն ամէն շաբթու կանոնաւորապէս ղրկել ոչխարի ու տասանորդի տուրքերուն Կ. Պոլիս ղրկուելիք մասերը։

ՊՈԼՍՈՅ հաշուեքի դատարանին երկրորդ ճիւղին առաջին քարտուղար Թէվֆիք պէյ, կ'ըսէ Իգտամ, ելմտական նախարարութեան և Հաճի Էվլիա էֆ.ի միջեւ եղած դատի մը առթիւ, ատենադրութեան մէջ, դատաւորութենէն յետոյ, թուղթ մը աւելցուցած է, մինչդեռ այդ թուղթը դատաւորութեան միջոցին չէր ներկայացուած։ Թէվֆիք պէյ այդ պատճառով դատաստանի ենթարկուած է։

ԱՆՁՐԵՒ.— Մայրաքաղաքիս մէջ քանի մը օրէ ի վեր յաճախ անձրեւ կը տեղար որոտումներով և փայլատակումներով։ Այս գիշեր մանաւանդ առտուան դէմ, դարձեալ որոտումներով ու փայլատակումներով յորդահոս անձրեւ տեղաց, ամէն կողմ հեղեղներ գոյացնելով։ Շրջակայ պարտէզներու մէջ բանջարեղէնները և այլն բաւական վնասուեցան և ծառեր կոտրտեցան։ Այս առտու ալ մինչեւ կէսօր թեթեւ անձրեւ կը տեղայ։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.— Էսկիշէհիրի զինուորական ատեանը վերջերս դատեց Ճիսարը Մուսթաֆա Փաշայի շրջականերէն քանի մը անձեր որոնք աւազակութիւն ըրած և գիւղացի մը լեռը տանելով փրկանք առած են։ Ատոնցմէ Եուվան Խըզըրօ դատապարտուեցաւ տասը տարուան տաժանակիր աշխատութեան Աքքայի բանտին մէջ, Աթանքօ Նէտէլճօ՝ հինգ և Տիմիթրի Թոտորի՝ իբրեւ „գողօնաթաքոյց" եօթը տարուան։ Այդ վճիռը վաւերացաւ կայս. Իրատէով։ Դատապարտեալները ոստիկանութեան Դրան յանձնուեցան՝ Աքքա ղրկուելու համար։

ԷՐԶՐՈՒՄԷՆ կը գրեն թէ, կ'ըսէ Սէրվէթ, կուսակալութեան կողմէ ոստիկան-զինուորներ ղրկուեր են ձերբակալելու այն աւազակները, որոնք Էրզրումէն Սըվազ տարուող արջառները յափշտակած էին։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ կուսակալ Խալիս պէյ որ քննական պտոյտի ելած էր, նահանգին կեդրոնը վերադարձեր է։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Ներքին գործոց նախարարութիւնը նկատելով որ կարգ մը անձեր տակաւին արձանագրել չեն տար իրենց զաւակներուն ծնունդները, աղեկագրեց Մեծ-Եպարքոսին որ այդ մասին թերացող իմամները ու մուխթարները և ոչ իսլամ հասարակութեանց պաշտօնեաները և կամ օրինական տուգանքը տալ չուզողները դատուին պետական Խորհուրդին ներքին ճիւղին առջեւ։

ՃԷՆՈՎԱՅԻ Անսալտօ նաւագործարանին մէջ նորոգուելիք օսմ. մարտանաւերը քանի մը օրէն ճամբայ պիտի ելլեն դէպի Ճէնովա։ Սամսուն նաւաձիգ շոգենաւն ալ անոնց պիտի ընկերանայ։

ՍԸՎԱԶԷՆ շաբաթ օրուան Թուականով կը հեռագրեն թէ մայիս 29ին տեղացած անձրեւներէն Կիւրինի մէջ գետակները յորդելով, քաղաքին ամէնէն նշանաւոր տեղերը և Սըվազի ու Տարէնտէի խճուղիները ողողուեր և վնասուեր են։ Հիմա անոնց նորոգութեանը ձեռնարկուած է։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ վարչութեան կողմէ Ֆրանսա յանձնարարուելիք երեք նոր շոգենաւերը բաւական խոշոր պիտի ըլլան՝ ի հարկին հազարական զինուոր պարունակելու չափ։ Պէտք եղած ատեն յածանաւի ալ պիտի վերածուին։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Երէկ երեկուն լուր տրուեցաւ թէ Ֆէրիքէօյի լատինական եկեղեցիէն հրդեհ ծագած է, բայց բարեբաղդաբար այնպէս չէր. Ս. Յովհաննէս Մկրտիչի տօնին առթիւ կրակ վառուած ըլլալով, հրդեհ կարծուած էր։

ԹՐԱՄՈՒԷԻ ԱՐԿԱԾ.— Երէկ առտու Ղալաթիոյ մեծ պողոտային վրայ, Պէշիքթաշէն եկող կառք մը կոխոտեց Մարի անուն կին մը որ գլուխէն ու մարմնոյն զանազան մասերէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Խեղճ կնոջ թէեւ հարկ եղած դարմանները եղան, սակայն քիչ վերջը մեռաւ տաժանելի ցաւերու մէջ։ Կառապանը՝ Օսման ձերբակալուեցաւ։

ԲԵՐԱՅԻ Զիչէքճի փողոցին մէջ ոճիր մը գործուեցաւ։ Այդ փողոցին տուներէն մէկին սպասաւորը Արմենակ՝ Սահակ անուն ձկնավաճառէ մը «Թորիկ» ձուկ մը գնեց 5½ ղրուշի։ Սահակ կտրեց ձուկը, բայց Արմենակ չընդունեց, ըսելով որ հոտած է. տուր վրայ կռիւ ծագեցաւ և Արմենակ ծանր խօսքեր ըրաւ Սահակի, որ դաշոյնը քաշեց և ծանրապէս վիրաւորեց իր հակառակորդը։ Սահակ փախչելու պահուն ձերբակալուեցաւ։ Արմենակի վէրքը ծանր ըլլալով հիւանդանոց տարուեցաւ։

SIROP & VIN DUSART

Սիրօ տը Լաքթօֆօսֆաթ տը շօ տը Տիւզար տուած ենք այնպիսի տղաներու, որոնց գրգռուած արիւնը կանոնաւոր փոփոխութիւն յառաջ բերած է, և տեսած ենք որ հիւանդը աղէկցած է և տղաքը սկսած են առողջանալ։

Տոքթ. ՍՕԼԱՐ ԵՒ ԲԱՔԷ
Բժիշկ Բարիզի հիւանդանոցներուն

Ազգային Լուրեր

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Յակոբեանց միաբանութեան ներկայ վիճակը.— Նորաբաց ընթերցարան-թանգարանը։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 25 Մայիս

Անցնելու վրայ է Երուսաղէմի Մայիսը... և գիտէք արդէն՝ ըստ որում գրած էի թէ՝ Մայիս ամիսը՝ Երուսաղէմի համար, Ս. Յակոբեանց ոգեւորիչ ամիսն է. և սակայն Յունիսն ալ, կարծենք, օժանդակ պիտի կրնայ ըլլալ՝ իր նախորդին պակաս թողած մասերը լրացնելու։ Հիւրընկալ Տ. Սարգիս Արեղայ, որ աւագ-թարգմանի պաշտօնին բարձրացաւ, թափուր կը թողու դեռ իր պաշտօնը, թէպէտ ուխտաւորներու համար ատեն կայ դեռ։ Բեթլեհէմի, Ս. Յարութեան ու Ս. Հրեշտակապետի տեսուչները՝ որոնք Տնտեսական Խորհրդոյ տրամադրած «վերէն վար փոխելու հարկին» առջեւ կարծես երերուն վիճակ մը ստացած կը թուին, տակաւին փոխուած չեն։ Մատակարարը՝ Տ. Ներսէս Արեղայ Խալաթեանց՝ որ իր գրական աշխատութիւններուն խոչընդոտ և իր ուսումնասիրական կոչմանն անհամաձայն կը նկատէ իր արդի պաշտօնը, հակամէտ կը տեսնուի հրաժարելու, որով զգալի պիտի ըլլայ նոր մատակարարի մը ընտրութեան հարկը՝ որուն առջեւ խոնարհողներ չեն պակսիր բարեբախտաբար ... առանց արգելք դնելու իրենց մասնագիտական կոչումներուն։ Այսպէս ուրեմն, կը տեսնեք որ, Յունիս ամիսն ալ պիտի կրնայ հակառակ իր հրաժարեալ եղանակին, ո՛չ նուազ օգտաւէտ ըլլալ։ Իսկ ա՛յն պաշտօնէութիւնները, որոնք իրենց նոր վարիչները գտած են արդէն, առ այժմ իրենց կանոնաւոր ու բարւոք շարունակութեան մէջ են։ Նորընտիր Թարգմանը՝ Տ. Սարգիս Հայրսուրբ, սիրով փարած է իր պաշտօնին, որչափ, կարծենք, վերջին տարիներս չէր համակրած հիւրընկալութեան պաշտօնին։ Ս. Աստուածածնայ ու Ս. Փրկչի տեսուչը Տ. Հմայեակ վարդապետ, լուռ մնջիկ կը շարունակէ իր պաշտօնը՝ որմէ գոհ ըլլալ կը թուի։ Եաֆայի նորընտիր տեսուչը՝ Տ. Մատթէոս Վ. Գազճեան, այսօր վաղը կը մեկնի Պէյրութէն՝ իր պաշտօնին գլուխը անցնելու համար, իսկ դպրոցներու նախորդ տեսուչ Տ. Կարապետ վարդ. Տ. Կարապետեան արդէն Պէյրութ ժամանած ու ձեռնարկած է իր տեսչական պաշտօնին։ Զայներ նաեւ կը հասնին Դամասկոսի տեսուչ Տ. Գաբրիէլ Ծ. Վ. Անուշեանէ՝ որ կարծենք ձանձրացած ըլլալով իր պաշտօնէն՝ կամք կը յայտնէ հեռանալ իր պաշտօնավայրէն։ Չի մոռնանք ըսել նաեւ որ՝ Տ. Սահակ Սրբազան՝ վերստանձնած է՝ իր խաղաղիկ յարկին ներքեւ, հին ձեռագիրներու աշխատութեանը հետ նաեւ դպրոցներու վերին հսկողութիւնը, մինչեւ ցհաստատութիւն նոր տեսչի մը՝ որ Դիոգինեան լապտերի մը լոյսին պիտի կարօտի։

—Ինչպէս ծանուցեր էինք, բացուած է արդէն երկու ամսէ ի վեր ընթերցարան-թանգարանը ու կանոնաւորուած է։ Թանգարանը տպագրուած գրքերուն՝ որոնք 3000 հատորներու կը հասնին հաւաքապէս՝ ի հաշիւ առնելով նաեւ միեւնոյն գիրքէն տեսնուած բազմաթիւ օրինակները, որոնցմէ դուրս, 1100ի չափ տպագրուած գիրքեր՝ բա՛ց ի Երուսաղէմատիպ գիրքերէ, կը կազմեն ամբողջ Թանգարանը։ ԺԷ. Դարու վերջերը եւ ԺԸ. Դարու միջոցին տպագրուած գիրքերու հաւաքածոյ մը կը ճոխացնէ Երուսաղէմի մեր Թանգարանը՝ ամէնքն ալ հազուագիւտ գիրքեր՝ որոնք խնամով պահուած են։ Տ. Սեւրեք Արեղայ Սամուէլեան՝ Թանգարանին և Ընթերցարան Թանգարանին նորընտիր տեսուչը, պաշտօնի կոչուած օրէն անդուլ կ'աշխատի արդիւնաւոր կանոնաւորութեան մէջ դնելու այդ երկու յարկերը՝ թանգարանն ու ընթերցարանը՝ ուր կը հաւաքուին ամէն լրագիր, ամսաթերթ ու շաբաթաթերթ։ Տ. Սահակ ու Տ. Մամբրէ Սրբազանները ինչպէս նաեւ Տ. Ղեւոնդ վարդապետ Մաքսուտեան՝ որ ջանք ու խնամք չի խնայեր ընթերցարանին արժանաւոր ու վայելուչ դէմք մը տալու, իրենց սեփական եղող շատ գիրքեր ու թերթեր նուիրեցին Ընթերցարանին։ Ո՛րքան մեծ պիտի ըլլայ Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան ուրախութիւնը, երբ տեսնէ որ նոր հրատարակուած կամ հրատարակելի ամէն գիրքէ օրինակ մը կը նուիրուի այս Թանգարանին՝ հեղինակին կամ հրատարակչին կողմէ։ Ընթերցարանը չունեցաւ ցարդ իր Կանոնագիրը՝ ու բացումը պաշտօնապէս չի յայտարարուեցաւ, սակայն՝ բաց ի տօնական ու կիրակի օրերէ, ամէն օր բաց է հսկողութեամբ իր տեսչին. վարդապետներ ու դպիրներ կը յաճախեն հոն, առտուան ժամը հինգէն մինչեւ ութը՝ ընթերցանութեամբ ժամանակ անցնելու համար, ինչ որ փափաքելի էր երկար ատենէ ի վեր։ Այն հայրսուրբները որոնք գործին աւելի ստեղծագործականութիւն մը տուին, վանական յառաջդիմութեան այդ ձգտումները դառնալով, կարծենք այն ատեն պիտի մտնեն ընթերցարանին դրունէն ներս՝ երբ պաշտօնապէս բացում կամ հանդիսաւոր ռէքլամ մը տեղի ունենայ։ Կ'երեւայ թէ հանդէսը. կամ ռէքլամն է որ թանգարան-ընթերցարանին կեանքը պիտի ըլլայ։ Ամէն պարագայի մէջ մեզ կը մնայ կատարել յաջողութիւն մաղթել և հաւատալ որ սոյն ընթերցարանի հաստատութիւնը մեծ օգուտներ յառաջ պիտի բերէ Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան մտաւորական յառաջդիմութեանն ու զարգացմանը։

Խառն Ժողովի վերջին նստին մէջ կարդացուեցաւ Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. Գոլբագճեանի մէկ նամակը Ս. Պատրիարքին ուղղուած որով կը յայտնէ թէ պատրաստ է համակերպիլ Ազգ. Վարչութեան որոշման, որ Խարբերդի Պատր. փոխանորդ կարգած էր զինքը։

—Սղերդի Տեղապահ Փառէն վարդապետ առաջնորդական ընտրելիներու ցանկ խնդրած է Պատրիարքարանէն։

—Քանի մը օրէն հրապարակ պիտի ելլէ Տօքթ. Տաղաւարեանի պատրաստած Կանոնագիրը Ազգ. Հիւանդանոցի նկատմամբ։ Այս Կանոնագիրը 300 յօդուածներէ բաղկացած ստուար հատոր մըն է։

—Պատրիարքարանի հաւանութեամբ Տ. Տրդատ եպիսկոպոս յառաջիկայ շաբթու Պալըքէսիր պիտի երթայ՝ քահանայական ձեռնադրութիւն կատարելու համար։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Միքայէլ էֆ. Յակոբեանի և Տիկին Տիրուհի Մ. Յակոբեանի ամուսնութեան 25րդ տարեդարձին առթիւ՝ Վահրամշապուհ էֆ. Մանուկեան փոխան ծաղկեփունջի երկու օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս։ (Հոգաբարձութիւն)

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քոնսթանթինոբլ)

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 23 յունիս.— Ծերակոյտը, գիշերային գումարման մէջ, 99ի դէմ 173 ձայնով ընդունեց ընկերակցութեանց օրինագիծին։

—Այսօր Պ. Պուրժուայի նախագահութեամբ գումարուած արմատականներու համաժողովին մէջ, Պ. Պուրժուա կառավարութեան դէմ խօսեցաւ. ըսաւ թէ ընկերական բարենորոգութիւնները անհրաժեշտ են՝ անհատական սեփականութիւնները յարգելու հիման վրայ։ Համաժողովին նիստը փակուեցաւ «Կեցցէ Հանրապետութիւնը» աղաղակներով։

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.— Ֆապրա գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Վալէնսիայի մէջ հանրային մտքերը գրգռուած են՝ գաղտնի մատուռ մը երեւան հանուելուն առթիւ, ուր Բասքօլ Կոմէզ անուն մարդ մը կրօնական պժգալի արարքներու կ'ենթարկէր դեռատի աղջիկներ, որոնցմէ տասներկուքը արդէն գոհ գացած են։

ԻՏԱԼԻԱ

ՀՌՈՄ.— Երեսփ. Ժողովը սկսաւ վիճաբանիլ ներքին գործոց նախարարութեան ելմտացոյցին զանազան գլուխներուն վրայ։

ՌՈՒՍԻԱ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ցարուհիին ու Անաստասիա մեծ դքսուհիին առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 23 յունիս.— Այսօր, արմատականներու համաժողովին փակման առթիւ, Պ. Պուրժուա կարեւոր ճառ մը խօսեցաւ և երկարօրէն պարզեց արմատական կուսակցութեան ծրագիրը։ Ատենաբանը ջերմապէս ծափահարուեցաւ։

ՃԻՊՐԱԼԹԱՐԻ ԽՆԴԻՐԸ

ՄԱՏՐԻՏ.— Անգլիական նաւաբաժնին Ճիպրալթար ներկայութիւնը զանազան մեկնութեանց պատճառ կ'ըլլայ։

—Հակառակ պաշտօնական հերքումներու, Ճիպրալթարի խնդիրը օրուան խնդիր է Սպանիոյ մէջ, ուր հանրային կարծիքը միաձայնութեամբ կը դատապարտէ Անգլիոյ կողմէ որ և է ոտնձգութիւն։ Լրագիրները դիտել կու տան թէ Ութրէխթի դաշնագրին համաձայն, Անգլիա Ճիպրալթարի ժայռին միայն պէտք է տէր ըլլայ։

ԻՏԱԼԻԱ

ՎԵՆԵՏԻԿ.— Ռովիկոյի գիւղացիները բաւական մեծ յուզում մը առաջ բերին։

ՍԻՔԼՈՆ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Ահարկու սիքլոն մը աւերեց Այօուայի նահանգը. ահագին վնաս կայ։

ՓԻԼԻՓՓԻՆԵԱՆՆԵՐԸ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.—Ամերիկեան կառավարութիւնը որոշեց կառավարական Խորհուրդի մը կազմութիւնը արտօնել Փիլիփփինեանց համար։ Այդ Խորհուրդին մէջ բնիկները ու ամերիկացիները հաւասար թիւով պիտի գտնուին։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.—Լրագիրները բուռն լեզուով մը և տարբեր կերպով կը խօսին Սըր Ուիլլեըմ Հարքօրթի վերջերս արտասանած ճառին վրայ (ինչպէս հրատարակեցինք Արեւելքի շաբաթ օրուան թիւին մէջ։ Ծ. Խ.)։ Սըր Ուիլլեըմ Հարքօրթ յայտարարած էր թէ Թրանսվալի պատերազմը ժամանակիս մեծագոյն աղէտն է Անգլիոյ համար։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՊԷՐԼԻՆ.—Կը հաստատուի այն լուրը թէ Ռուսիոյ կայսրը պիտի ընդունի Գերմանիոյ կայսեր հրաւէրը և ներկայ պիտի գտնուի Տանձիկի գերմանական նաւային զօրաշարժերուն։ Նիքոլա Բ. իր կրտսեր քրոջ՝ Օլկա մեծ դքսուհիին՝ Օլտէնպուրկի իշխանին հետ ամուսնանալէն ետքը, նախ ներկայ պիտի գտնուի Ռուսիոյ մեծ զօրաշարժերուն, յետոյ Ցարուհիին հետ ծովէ ճամբով Քոբէնհակ, անկէ Տանձիկ և յետոյ Տարմշթատ պիտի երթայ։ Նիքոլա Բ. սեպտեմբերին Ռուսիա պիտի դառնայ։

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Օ. Ո.	27	50
Ամէնէն բարձր գին	»	27	50
Ամէնէն վար գին	»	26	37½
Բանքէյի Օթոմ. գոց.	Ֆր.	111	—
Ամէնէն բարձր գին	»	111	22½
Ամէնէն վար գին	»	111	—
ԲԱՑՈՒՄ 11 Յունիս			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Օ. Ո.	27	—
Բանքէյի Օթոմանեան	Ֆր.	111	37½
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		13	87
Օսմ. Պանքա			
[illegible]		0	69
Տոռ. Օթ. Շոսէ է Վալիտա		0	69
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		0	05
Թրքական փոխառութ.		6	22½
» [illegible]		195	
» [illegible]		174	50
[illegible]		163	50
[illegible]		88	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն ... ամիս	Ղրշ.	109	27
» » » չէք		110	15
Բարիզ » »	Ֆր.	22	97½
» » » չէք	»	22	78½
Պէրլին տեսակոյ չէք	Մարք	22	49
Վիեննա չէք	Ֆիորին	21	72
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	21
Անգլիական ոսկի	»	109	39
Ռօյ Իմբէրիալ	»	90	30
[illegible]	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	07
Մէթալիք	»	103	20
Բանքայի թղթադրամ	Օ. Ո.	5	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 Յունիս			
Անգլիական Քոնսոլիտէ		93	56
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.		49	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Գ. բաց.		24	50
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.		24	50
Օսմանեան Պանքա		12	—
Ռուսական 1880		101	—
Հելլենական 5%		40	50
» Մօնօբօլ		45	50
Պուլկարական 1883		83	50
Եգիպտական Իւնիֆիէ		106	25
Տօմէնիալ		104	—
[illegible]		3	56
Այտըն երկաթուղի		13	—
[illegible]		25	360
ԲԱՐԻԶ, 22 Յունիս			
Ֆրանս. Ռանթ 3%		100	30
» » 3½%		101	50
Օսմ. Ռանթ սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	25	11½
) գոց.	»	25	10
» » » Բ.			—
» » » Գ.	»	28	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	547	—
Օսմանիէ	»	458	—
Բանքէյի երկաթուղի	»	113	—
Օսմ. [illegible]	»	523	—
Օսմ. Ռէժի	»	317	—
Եգիպտ. Իւնիֆիէ 4%		498	—
Սուէզի Ջրանցք		1018	—
Թրքական Լօթ	»	98	95
[illegible]	»	72	37
[illegible]	»	90	
[illegible]	»	25	210
[illegible]	»	3	—
ՎԻԵՆՆԱ, 22 Յունիս			
Թրքական Լօտերի վիճակ	»	239	50
Բանքէյի երկաթուղի	»	105	50
Օսմ. Ռէժի	»	283	—
ՊԷՐԼԻՆ, 22 Յունիս			
Ռուպլի	»	216	25
Բանքէյի երկաթուղի	»	169	20
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	101	30
Թ. Լօտերի վիճակ 3 տոկ.	»	20	260
ՊՐՈՒՔՍԷԼ, 22 Յունիս			
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		24	80
Բանքէյի երկաթուղի		111	50

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԶԻԼԽԱՆԻ ԵՒ ԱՆՏՐԻԱՍ
Թիւ 23, Կալէ, Սուլթանին դիմաց

Յիշեալ դրամատունը, որ իր գործառնութեանց ճշդութեամբը և ուղղամտութեամբը ծանօթ է մեր հրապարակին վրայ. Ղալաթիոյ և եւրոպական սակարաններու ամէն տեսակ արժէթղթերու բորսայի գործեր կը կատարէ։ Այլեւայլ արժէթուղթեր կանխիկ կը գնէ և կը ծախէ մեծաքանակ թէ փոքրաքանակ։ Արեւելեան Բանքէյի երկաթուղիի Ընկերութեան բրոմէսներ հրապարակ կը հանէ որոնց հետեւեալ գիներով կը ծախուին.

Ամբողջ 7½ ղրուշ
Կէս 5 »
Քառորդ 3 »

Նաեւ համաձայնած ըլլալով Իզմիրի Համիտիէ արհեստից վարժարանին վիճակահանութեան ձեռնարկուներուն հետ, այդ վիճակահանութեան տոմսակները կը ծախէ, հետեւեալ գիներով.

Ամբողջ 80 ղրուշ
Կէս 40 »
Քառորդ 20 »
Մէկ ութերորդ 10 »
693

ՍԿՈԴԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Կ. Պոլիս, 18 սեպտ. 1888
Պարոնայք Սկոդ եւ Պոուն,
Ցորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սկոդի օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խոլերային եւ անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։
Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ եւ յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօռուի ձկան իւղէն եւ կը յանձնարարեմ զայն։
ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԲԻՒՐԷԱՒ
Ս. ԵՒ Ի. ԵՒ Ա. ՄԵՍՏԱՔՍԱ
ԳՈՆԵԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ

Պատիւ ունինք տեղեկացնելու Օսմանեան կայսրութեան մէջ գտնուած մեր բոլոր յաճախորդներուն, որ մեր ապրանքաց վաճառման համար ԸՆԴՀ. ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ մը հաստատած ենք, Ղալաթիա, Մումհանէ ճատտէսի Ղալաթիա-Խան Թիւ 9, Տնօրէնութիւնը յանձնելով մեր լիազօր ներկայացուցիչ
Պ. ՍԹԻԼԵԱՆՈՍ ՍԱՅԵԱՆԻ

Հետեւաբար կը խնդրենք մեր պատուարժան յաճախորդներէն նշանակել վերոյիշեալ հասցէն, ուր յառաջիկային ապրանքները պէտք է ըլլան։ Մեր արտադրութեանց ունեցած համբաւին և մեծ վաճառման հետեւանօք, կեղծիքը խիստ շատ են, բայց դիւրին է խարդախութիւնը երեւան հանել, բաւական է որ գնողը պահանջէ Թուրքերէն, յուներէն և ֆրանսերէն լեզուաւ պանտրոլը, որ կը կրէ կայս. պալատան քիմիագէտ Պ. Ս. Լ. Սէնկրոսի կնիքը և ստորագրութիւնը. պանտրոլը էթիքէթին վրայէն կը սկսի, և շիշին բերանին քարսիւլը կը ծածկէ, նաև մեր ստորագրութիւնը կրող ուրիշ մէկ պանտրոլ մը սոյն քարսիւլին բոլորտիքը փակցուած է։ Միեւնոյն պարագային չենք մոռնար նաեւ յիշեցնելու մեր յաճախորդներուն որ մեր գործարանը միմիայն գոնեաք արտադրելու մասնագիտութիւնը ունի։
4—36 Ս. ԵՒ Ի. ԵՒ Ա. ՄԵՍՏԱՔՍԱ

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԼԻԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս, Մահմուտ փաշայի ճարշը, Թիւ 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաեւ երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մըն ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անոյշները և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին։ Վաճառատանս մէջ կը գտնուի նաեւ Ֆոնտան և ուրիշ տեսակ շաքարներու ճոխ մթերք մը։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւններ փութով կը կատարուին։ Գիները շատ աժան են։ 7—104

1803
IMPERIAL
ԻՄՊԵՐԻԱԼ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Հաստատեալ ի Լոնտոն 1803 ին
Դրամագլուխ Ա. Ո. 2,900,000
Վճարուած հատուցում 16,000,000
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ապրանք, շէնք և այլն խիստ չափաւոր գիներով
Դեր-գործակատար Լիազօր գործակ. Թուրքիոյ
ՅՈՒՍՈՒՓ Տ. ԳՈՒՐՓԷԼԼԻ Շ. Բ. ԳԼԻՖԹԸՆ
Ղալաթիա, Ինայէթ Խան

ՊԱԶԱՐ ՍԹԱՄՊՈՒԼ
ԱՊՏՈՒՐՐԱՀՄԱՆ ԹԷՎՖԻՔ ԷՖԷՆՏԻԻ
Պոլիս, Պահճէ Գաբու, թիւ 51

Այս ծանօթ վաճառատան մէջ կարելի է գտնել եւրոպական լաւագոյն ապրանքներ, շալիկներ, գիշերնոցներ, տէքոլթէ չարփներ, թաշկինակներ, գուլպաներ, փանելաներ, անուշահոտութիւններ, ապաժուռով լամբաներ, պայուսակներ և այլն, և այլն։ Բոլոր ասոնք աներեւակայելի ըլլալու աստիճան աժան գիներով։ Դիմեցէք ու գոհ պիտի մնաք։

ՃԱՇԱՐԱՆ

Խոհարար Նազարէթ աղա որ Մեծ Շուկայի Խովար խանին մէջ 5 տարի է ի վեր ճաշարան մը կը բանեցնէր, մեծապէս գոհ թողլով իր յաճախորդները, այս անգամ Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոցը, թիւ 108 խանութը փոխադրուած է, և ըստ առաջնոյն համեղ և աժան կերակուրներ կը պատրաստէ, մեծ խնամք տանելով մաքրութեան մասին։ 5—15

PRINTEMPS

Օ ԲՐԷՆԹԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ս. ԳԱԼՖՈՓՈՒԼՕ
Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 345

Բերայի թաղապետութիւնը Մեծ Պողոտան լայնցնելու համար, վերջնականապէս որոշած է ի մօտոյ Օ ԲՐԷՆԹԱՆ վաճառատունը (պատկանեալ Պ. Գալֆօփուլօի) քանդել, ինչպէս նաև Նորակառոյց Անգլիական դպրոցին քով գտնուող միւս շէնքերը, վաճառատունը բնականաբար վերաշինութեան միջոցին գոց պիտի մնայ, և անոր տէրը ստիպեալ է, կարելի եղածին չափ շուտ ամբողջ կերպասները, գլխարկները։ և այլն, մեծ զեղջութեամբ ծախելու։ Ուստի վերոյիշեալ Օ ԲՐԷՆԹԱՆ վաճառատան տէրը պատիւ ունի ծանուցանելու արգոյ հասարակութեան որ յառաջիկայ Երկուշաբթի, 23 Ապրիլէն սկսեալ 20% զեղչով պիտի ծախուին առաջին կարգի մետաքսեղէններ և բրդեղէններ, տիկնանց վերարկուներ, զանազան ԿԱՌՆԻԹԻՒՐՆԵՐ, ՏԱՆԹԷԼՆԵՐ, Հովանոցներ, վերջերս Բարիզէն հասած և նուրբ ճաշակով պատրաստուած տիկնանց գլխարկներ, և այլն։

Հետեւաբար մասնաւորապէս կը յանձնարարուի արգոյ հասարակութեան այդպիսի առիթէ մը օգտուիլ։ 20—37

ROYAL VICTORIA

HAIR RESTORER

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԵՂ

ՄԱԶԵՐԸ, ՄՈՐՈՒՔԸ ԵՒ ՊԵԽԸ ՈՒԺՈՎՑՆԵԼՈՒ ԵՒ ԱՆՈՆՑ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ԲՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Այս դեղը նորամաշկերը կանխէ երբ անգամ մը գործածէք զայն. անմրցելի դեղ մըն է։ Մաքուր և փայլուն կը պահէ մազերը. շիշ մը կը բաւէ անոր ազդեցիկ յատկութիւնները երեւան բերելու համար։ Անոր գործածութիւնը ախորժելի է և հերաթափութիւնը կ'արգիլէ։ Աստիճանական այլ ստոյգ արդիւնքներ կ'ունենայ։ Բնական փայլ մը կուտայ մազերուն։ Այս դեղը ներկ մը չէ բնաւ։ Փափագուած արդիւնքը ընդհանրապէս 10—15 օրէն ետք կը բերուի։ Անոնք որ ծանր հիւանդութիւններէ կ'ապաքինին, մտազբաղութիւններ ունին, այն կիները՝ որոնք իրենց զաւակին կաթ կուտան և այն անձերը՝ որոնք մեծ յոգնութեանց ենթարկուած են միշտ, մազերնին կորսնցնելու ենթարկուած են միշտ. մանաւանդ այս պարագաներուն մէջն է որ Royal Victoria hair restorer, ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉը մեծ ծառայութիւններ մատուցանելու կոչուած է, կը բաւէ անգամ մը փորձել, զայն գործածելու համար միշտ։ Գործածման եղանակն է շիշը երերցնել և փոքր սպունգով մը օրը անգամ մը շփել մազերուն արմատները։ Փափագուած արդիւնքը ձեռք բերելէ յետոյ՝ կը բաւէ երեք անգամ գործածել շաբաթը։ Այս դեղը կը ծախուի առաջնակարգ դեղարաններու մէջ միայն։ Օսմ. կայսրութեան և Եգիպտոսի մէջ միակ գործակալն է Էտմոնտ Գարուանա, որուն վաճառատունը կը գտնուի Կալաթա, Վոյվոտա պահականոցին քով, Կալաթա—Շիշլի թրամուէյի գծին մօտ, թիւ 95—96։ Նոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին նաեւ անգլիական և ամերիկեան պատրաստ դեղեր։

ՏՕՔԹՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Տանօր ատամնաբոյժ Բարիզի

Ի Սէթէ ըլ Բերա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ը. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճիի դեղարան Նալպատ։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենաեծին Միջազգային Ընկ.ն Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորուած [illegible] գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 359 ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 6,230,000,000ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 660 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոյն քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագիրք։ ՆԻՒ-ԵՕՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձնման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստ. բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պարագային։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ առաւել [illegible] փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ, առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունքէ անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր [illegible], ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Ժ. Որ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

192 Ա. ՁՈՒՄՃԵԱՆ

[illegible]

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսուներուք տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել [illegible]

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ևւ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Տնենի զարեչրատան վրայի յարկը, նիւղ Զօպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաստոյգ բուժած ատամները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով գիմերու և [illegible] վերադառնալու պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, ոսկի, ճենապակէ և [illegible] արհեստական ատամներ կը պատրաստեն, [illegible] բնական, գեղեցկութիւն և տոկունութիւն [illegible]։

[illegible]

Գ. Գ. [illegible] (միջնէն կէս օր) [illegible] (միջնէն կէս գիշեր) [illegible]

Տանօր.—[illegible] ՅՈՒՆԻՍ !! 197

ՍԻՆ ԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքանշան ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, [illegible], Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին առջեւ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց թիւ 13։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատեով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը (20 Սէֆէր 1310)

ԿԸՆԷ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին [illegible] Եէնի խան, [illegible]

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Գ. Ալպէռ Սիմընս
[illegible] խան, Վոյվոտա փողոց
Թիւ 67

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի Ճամի [illegible] փողոց,
Օսմ. [illegible] դէմը

Ընդ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զատօֆ
Մահմուտ Փաշա (?), Զարզըլը խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

[illegible]

Ընդմէջ Հուլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Ֆիտօ	1497	Գօգօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէբբօ	2607	Ֆօնկօ	2906	Կրօտօ	1695	Մարէնկօ	3278	Սաբֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դոպսօ	895	Հէրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Սբէրօ	1725
Արիօստօ	2377	Ֆլեւօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	2557	Սիլվիօ	1192
Պասսանօ	1822	Ֆօսբին	927	Հինդու	3730	Մէյօ	1057	Սոռրէնթօ	1200
Բօրօտինօ	1264	Ֆալգօ	2383	Հօրդմիօ	3300	Մոնթէպէլլօ	1725	Թասսօ	1828
Բրաւօ	1076	Տրապօ	1712	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պիւնօ	341	Ֆիթիմօ	504	Իակօ	2854	Նէրօ	1083	Տօքիօ	2827
Չէֆֆալօ	4431	Ճիգօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	1100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Ճիօցօրոմօ	1530	Ժինօ	1080	Օնթարիօ	4038	Թորբէտօ	487
Գալիբսօ	1827	Ընգօ	1641	Զէլօ	1058	Օրլանտօ	1555	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆէլօ	954	Կօլբինօ	2807	Պալէրմօ	1827	Վասօ	1914
Դագօ	1094	Ճիբրալթար	1828	Կովնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Զէբրաքօ	2729	Ճիոմենկօ	849	Լէօ	1052	Ռէմէօ	2229	Ուիլպերֆօրս	2295
Սթաքրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4583	Լէփանթօ	2371	Ռինալտօ	1668	Եէտտօ	1850
Դիթօ	2697	Գալիլէօ	3080	Լիվօրնօ	1643	Ռոլլօ	1813	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4285	Կիտանօ	1242	Լօրէնզօ	3191	Ռոմէօ	1789		

Ուրպինօ շոգենաւը, նաւապետ Թըր, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն հոս հասած է։

Իակօ շոգենաւը, նաւապետ Եէյց, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հուլ և ամսոյս 15ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Տ. ՀԻԼԸ ԷՆԴ ԲԻԶԶՕ

Թիւ 23—24. [illegible]

ԻՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ [illegible] ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղոցն սնուցանելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակաւոր բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու զննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը հոգօլաթի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժովնան, կ'աճին, կը կայտառանան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ Ֆոսֆաթին Ֆալիէռով մեծցող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ [illegible] եղած են [illegible]։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններու մէջ ու դեղի մթերանոցներուն մէջ

23—26

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻ

[illegible] Լիվերփուլ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	13900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	Պավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Կիփրիա	2936
Ումբրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2121
Աուրանիա	7269	[illegible]	1814

Սամարիա շոգենաւը, նաւապետ Թոմս ընդհանուր վաճառքով Լիվերփուլէն հոս հասաւ։

Դիմել առ ԺՈԼԻ և ՍԷՆԿԷՐ

Joly et Sanger

[illegible] խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, [illegible]

[illegible]

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3700	[illegible]	2500
[illegible]	2000	[illegible]	1300
[illegible]	2000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	3250
[illegible]	3000	[illegible]	3000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. [illegible], և Ընկ.

[illegible] խան

[illegible]

194 [illegible]

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամենէն կատարեալը, ամենէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր ժամանակակից հանրագիտարաններուն ամենէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականապար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթեռներու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սերիներով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է.
- 190 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սերիներով եւ կամ [illegible] հատորով
- 225 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ։

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանդատներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրողը դէմ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնասի փողոց, թիւ 17։ Խնդրողին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

NEVRALGIES Անգար, Ատամնաքի կծկում, Անարիւնութիւն և բոլոր ջղային հիւանդութիւններ մէկ ժամուան մէջ կը բուժուին շնորհիւ Տօքթէօր CRONIERի ՀԱԿԱՋՂԱՑԱՒԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐՈՒՆ

Տուփը 3 ֆրանք, ճամբու ծախք չառնուիր Paris, դեղարան Robriquet, Monnaie փողոց թիւ 23։ Կը ծախուի նաեւ բոլոր դեղարաններու մէջ։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղ և իփօֆօսֆիթը, խիստ համեղ է [illegible] մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՑԸ (թոքախտ), ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, [illegible] ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՐՈՒԹԻՒՆԸ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ, ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ, ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՂ ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՅՐԼ 531

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շոգենաւաց մեկնումները

Շբ. 12 25 Օտեսա ժամը 4էն յետ միջօրէի
[illegible] 13 26 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ ([illegible])
Շբ. 14 27 Օտեսա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ
[illegible] 14 27 Ինէպօլի, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բաթում [illegible] ժամը 4էն յետ միջօրէի
[illegible] 15 23 Օտեսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։ [illegible]

[illegible] ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Ն. ԲՈՒԹԻ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Յունիս 24ին Անապոլի, [illegible]

[illegible]

Յունիս 25ին Անապոլի, [illegible]

[illegible]

516 [illegible]

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1901 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) Երկուշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 222 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառք. Թ. 221 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
10	25	մկն.	Էսկի-Շէհիր	ժմ.	1	25
11	7	»	Կէօքճէ քըլըք	»	12	45
12	5	»	Սապօնճը բունար	»	12	3
12	59	»	Ալաեունտ	»	11	7
1	41	»	Չէքիրլէր	»	10	23
2	37	»	Տէյլէր	»	9	35
3	6	»	Ինսանիյէ	»	8	50
3	30	»	Համամ	»	8	23
3	44	»	Կազլըքէօլ համամ	»	8	14
4	31	»	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	»	Պէյլիք Զօպանլար	»	6	50
6	6	»	Զայ	»	6	3
6	51	»	Իսհագլու	»	5	10
7	15	»	Եասսըեան	»	4	45
7	46	»	Աք շէհիր	»	4	23
8	18	»	Ազարի քէօյ	»	3	43
9	—	»	Ջավուշճը քէօյ	»	3	5
9	38	»	Իլկին	»	2	33
10	25	»	Գատըն-խանը	»	1	39
11	20	»	Սէրայ-Ինի	»	12	57
11	52	»	Մէյտան	»	12	17
12	52	»	Բունար-Պաշը	»	11	12
1	30	ժմ.	Գօնիա	մկն.	10	30
իրկն.					առաւ.	

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ-ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ.34 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ.36 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.31 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.33 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
10	55	7	45	մկն.	Գարաքէօյ Կամուրջ	ժմ.	3	50	11	40
11	20	8	10	ժմ.	Հայտար Փաշա	մկն.	3	25	11	15
11	45	8	27	մկն.		ժմ.	3	12	10	58
12	50	9	40	ժմ.	Բէնտիք	մկն.	1	58	9	44
1	—	9	50	մկն.		ժմ.	1	43	9	30
1	22	10	15	»	Թուզլա	»	1	23	9	8
1	43	10	40	»	Կէպզէ	»	1	2	8	48
2	8	11	2	»	Տիլ Իսքէլէսի	»	12	33	8	15
2	19	11	13	»	Թավշանճըլ	»	12	19	8	4
2	40	11	34	»	Հէրէքէ	»	12	8	7	52
3	1	11	54	»	Եարըմճա	»	11	41	7	25
3	15	12	7	»	Թիւթիւն Չիֆթլիք	»	11	29	7	10
3	27	12	21	»	Տէրինճէ	»	11	18	6	59
3	42	12	35	ժմ.	Իզմիտ	մկն.	11	—	6	43
4	7	—	—	մկն.		ժմ.	—	—	6	18
4	41			»	Պէյլիք Տէրպէնտ	»			5	42
5	14			»	Սապանճա	»			5	12
5	41			»	Ատա Բազար	»			4	54
6	28			»	Կէյվէ	»			3	58
6	54			»	Աք Հիսար	»			3	32
7	29			»	Մէքէճէ	»			3	3
7	59			»	Լէֆքէ	»			2	29
8	37			»	Վէզիր Խան	»			1	51
9	20			ժմ.	Պիլէճիք	մկն.			1	10
9	35			մկն.		ժմ.			1	—
10	45			»	Գարաքէօյ	»			12	10
11	29			»	Պօզիւիւք	»			11	34
12	22			»	Ին Էօնիւ	»			10	57
12	54			»	Չուքուր Հիսար	»			10	24
1	35			ժմ.	Էսկի Շէհիր	մկն.			9	45
իրկն.									առաւ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 122 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառք. Թ. 121 խառն Իրիկն. Ժ.	Վ.
1	—	մկն.	Էսկի Շէհիր	ժմ.	11	—
1	44	»	Աղ Պունար	»	10	18
2	24	»	Ալբիւ Քէօյ	»	9	46
3	4	»	Պէյլիք Ախուր	»	8	58
4	9	»	Սարիքէօյ	»	8	1
4	58	»	Պիչէր	»	7	4
5	35	»	Սազիլէր	»	6	27
6	9	»	Պէյլիք Քէօփրիւ	»	6	—
7	3	»	Պօլաթլը	»	5	16
8	21	»	Մալը Քէօյ	»	3	49
9	15	»	Սինճան Քէօյ	»	2	47
10	—	ժմ.	Էնկիւրիւ	մկն.	2	—
իրկն.					առաւ.	

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 426 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառք. Թ. 425 խառն Իրիկ. Ժ.	Վ.
5	56	մկն.	Համիտիէ	ժմ.	4	35
6	14	ժմ.	Ատա-Բազար	մկն.	4	17

ԱԼԱԵՈՒՆՏԷՆ ՔԷՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ.322 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ.324 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.321 խառն Առտու Ժ.	Վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ.323 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
1	5	11	15	մկն.	Ալաեունտ	ժմ.	12	30	10	35
1	25	11	35	ժմ.	Քէօթահիա	մկն.	12	10	10	15